

Inderøy kommune

Arkivsak. Nr.:
2008/1212-1
Saksbehandler:
Pål Søndrol Gauteplass

Saksframlegg

Utvalg	Type avgjørelse	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg Natur	Instilling	64/08	17.11.2008
Inderøy kommunestyre	48/08	17.12.2008	

Akutt forurensningsplan

Hovedutvalg Naturs innstilling:

Inderøy kommune vedtar ny beredskapsplan med tilhørende samarbeidsavtale for IUA Inn-Trøndelag slik den er vedlagt saken.

Hovedutvalg natur den 17.11.2008 sak 0064/08:

Avstemning:

Rådmannens forslag enstemmig.

RÅDMANNENS FORSLAG:

Inderøy kommune vedtar ny beredskapsplan med tilhørende samarbeidsavtale for IUA Inn-Trøndelag slik den er vedlagt saken.

Vedlegg

- 1 Oversendelsesbrev fra IUA Inn-Trøndelag
- 2 Utskrift av møtebok fra beredskapsstyret
- 3 Utdrag av Beredskapsplan med samarbeidsavtale

Bakgrunn

Forslag til beredskapsplan for Inn-Trøndelag IUA ble av styret vedtatt i mai å sendes ut på offentlig høring. Planen ble lagt ut på offentlig høring ved eierkommunenenes servicetorg og ved

Inn-Trøndelag Brannvesen sitt kontor i Steinkjer. Ved høringsfristen utløp var det ikke innkommet noen bemerkninger til planen.

Den daglige driften av Inn-Trøndelag IUA er tillagt vertsbrannvesenet/sekretariatet Inn-Trøndelag Brannvesen, som også er ansvarlige for å følge opp planarbeidet, samt utarbeides budsjett og regnskap for virksomheten.

Saken er oversendt eierkommunene med forslag om at kommunestyrene vedtar planen samt samarbeidsavtalen.

Det er forutsatt at ny beredskapsplan blir gjort gyldig fra 01.01.09.

Konklusjon

Ny beredskapsplan og samarbeidsavtale for Inn Trøndelag IUA godkjennes.

4.11.08 Vedlegg 1
Emnekode 460
Saker 08/00940-1
Zr

IUA Inn-Trøndelag
v/ sekretariatet
c/o Inn-Trøndelag Brannvesen
P.boks 2033
7707 Steinkjer

Til

Levanger kommune
Verdal kommune
Inderøy kommune
Mosvik kommune
Verran kommune
Snåsa kommune
Steinkjer kommune

Ny akutt forurensningsplan til behandling i eierkommunene.

Beredskapsstyret i IUA Inn-Trøndelag vedtok den 20 oktober 2008, sak 08/08, å innstille overfor eierkommunene om å vedta framlagt forslag til ny beredskapsplan for samarbeidsområdet.

Saken har vært lagt ut til offentlig høring i eierkommunene uten at det har kommet inn noen kommentarer.

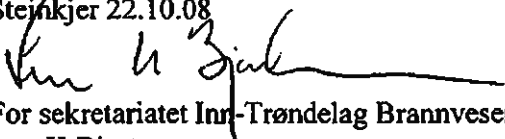
Det er forutsatt at ny beredskapsplan blir gjort gyldig fra 01.01.09.

Etter behandling i kommunestyrene, må avtalen om samarbeid, jfr pkt. 1.4.1, § 9, underskrives av kommunens ordfører og returneres sekretariatet.

Det bes om at saken gis nødvendig prioritet ved behandling i kommunestyrene, slik at ny plan vil kunne være operativ fra og med 01.01.09.

Forslag til ny plan følger vedlagt.

Steinkjer 22.10.08

For sekretariatet Inn-Trøndelag Brannvesen
Iver K Bjartan

Vedlegg: Ny beredskapsplan for IUA Inn-Trøndelag
Referat fra siste møte i IUA Inn-Trøndelag

Inn-Trøndelag IUA

MØTEBOK
Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Beredskapsstyret	20.10.08	08/08

Saksbehandler: Iver K Bjartan

NY BEREDSKAPSPLAN OG SAMARBEIDSAVTALE FOR INN TRØNDELAG IUA.**Forslag til vedtak:**

Styret i Inn Trøndelag IUA innstiller overfor kommunestyrene i eierkommunene om at den framlagte beredskapsplanen med tilhørende samarbeidsavtale vedtas som framlagt.

Robert Svarva
Leder av beredskapsstyret

Vedtak i styret

Beredskapsstyret i IUA Inn Trøndelag innstiller overfor kommunestyrene i eierkommunene om at forslag til ny beredskapsplan for region IUA Inn Trøndelag vedtas som framlagt. Enstemmig.

BEREDSKAPSPLAN
IUA INN-TRØNDELAG region 23

ADMINISTRATIV DEL

**Den interkommunale beredskapen
mot akutt forurensning**

REGION INN-TRØNDELAG

Trykte vedlegg : Ingen. (forslag til beredkapsplan er oversendt styremedlemmene tidligere)

Saksopplysninger:

Forslag til beredkapsplan for Inn Trøndelag IUA ble på styremøte den 14 mai, sak 01/08 vedtatt sendt ut på offentlig høring.

Beredkapsplanen ble lagt ut til offentlig høring ved eierkommunenes servicetorg og i tillegg ved Inn-Trøndelag Brannvesen sitt kontor på Steinkjer.

Ved høringsfristens utløp den 14 juni, er det ikke kommet inn noen bemerkninger til planen. I tillegg til at planen tar for hvordan en akutt forurensningssituasjon skal behandles innenfor samarbeidsområdet, inneholder den også forslag til samarbeidsavtale mellom kommunene.

Planen forutsetter at det er beredkapsstyret som er ansvarlig for driften av IUA. Medlemmer av beredkapsstyret bør bestå av kommunenes ordførere eller varaordførere.

Beredkapsstyret er ansvarlige for å utarbeide budsjett for kommende driftsår og å vedta regnskap for forrige driftsår. Dessuten skal beredkapsstyret tilse at det til enhver tid finnes en oppdatert beredkapsplan og at denne etterleves. Beredkapsstyret skal avholde minimum 1 møte pr. år.

Den daglige driften av Inn Trøndelag IUA, er tillagt vertsbrannvesenet/sekretariatet Inn-Trøndelag Brannvesen, som også er ansvarlige for å følge opp planarbeidet, samt utarbeide budsjett og føre regnskap for virksomheten.

Det operative organet ledes av brannsjefen i Inn-Trøndelag Brannvesen, i tillegg til brannsjefen i Levanger, brannsjefen i Verdal og Havnedirektøren i Indre Trondheimsfjord havn.

Det operative organet i IUA sine oppgaver, er å forestå ledelse ved aksjoner på nivå 3 samt komme med innspill til planverk, forslag til øvelser og beredkapsmateriell.

Det operative organet skal avholde det antall møter pr år som ansees nødvendig for at beredkapsamarbeidet skal fungere etter hensikten.

Saksvurderinger:

Framlagt beredkapsplan for IUA godkjennes og oversendes eierkommunene til avsluttende behandling.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

Sekretariatet for IUA Inn-Trøndelag er pålagt av styret å utarbeide ny plan mot akutt forurensning for vårt ansvarsområde.

Sekretariatet har utpekt en arbeidsgruppe som har bestått av brannsjef Idar P. Lundemo, *Levanger kommune*, brannsjef Morten Hustad, *Norske Skog*, brannsjef Arnstein Kveldstad, *Verdal kommune*, havnedirektør Knut Stornes, *Indere Trondheimsfjord havn*, Svein Olav Bruun, *representant for Nord-Trøndelag politidistrikt*, og Kristian Julien, *representant for Fylkesmannens Miljøvernavdeling*.

Arbeidsgruppens leder har vært varabrannsjef Iver K. Bjartan, *Inn-Trøndelag brannvesen*.

Arbeidsgruppens sekretær har vært brannmester Odd Steinar Rønne, *Inn-Trøndelag brannvesen*.

Arbeidsgruppen har i dag avsluttet sitt arbeid og legger fram forslag til ny plan mot akutt forurensning for styret i IUA Inn-Trøndelag til videre behandling.

Steinkjer 28. april 2008

Idar P. Lundemo

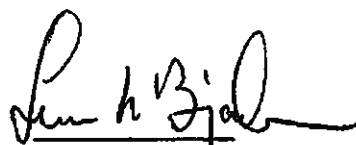

Morten Hustad

Arnstein Kveldstad

Knut Stornes

Svein Olav Bruun

Kristian Julien

Iver K. Bjartan

Odd Steinar Rønne

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 1
Beredskapsplan	Utarb. av: Beredskapsavdelingen	Godkj. av: <i>KLS</i> Kystdirektøren
Overordnet del		Dato 01.12.07 Side 1 av 8

FORORD

Kystverket har ansvar for at Norge har en offentlig sjøsikkerhets- og beredskapsløsning som er helheltlig og som bidrar til å utvikle rene og sikre kyst- og havområder.

Kystverket har ansvar for statens beredskap mot hendelser på sjø som kan true sjøsikkerheten eller føre til miljøskader. Videre har Kystverket ansvar for å påse at kommuner eller privat virksomhet iverksetter nødvendige tiltak for å hindre og begrense skader som følger av akutt forurensning.

Kystverkets beredskapsplan skal sikre at staten møter sjøsikkerhets- og beredskapsutfordringene på en rasjonell og effektiv måte. En viktig forutsetning for at planverket skal fungere etter hensikten og kunne videreutvikles, er regelmessige øvelser og evalueringer etter slike og etter gjennomførte aksjoner.

Uønskede hendelser som kan true sjøsikkerheten eller utgjøre en miljøtrussel på land eller sjø, skal håndteres av den som er ansvarlig for hendelsen. Dersom den ansvarlige ikke iverksetter tiltak eller ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak, kan Kystverkets beredskapsorganisasjon, iht denne planen, overta håndteringen av hendelsen på den ansvarliges vegne. Beredskapsplanverket beskriver hvorledes Kystverket skal handle for å hindre uønskede hendelser og begrense skader på miljø og materielle verdier.

Kystverkets beredskapsorganisasjon har erfaring og kompetanse til å møte slike utfordringer faglig og til å samhandle med relevante myndigheter og beredskapsaktører. Den bygger på utnyttelse av Kystverkets samlede kompetanse i en krisesituasjon, supplert med bruk av bistandsavtaler med andre aktører.

Ansvarlig ledelse må alltid ta stilling til foreliggende opplysninger og iverksette nødvendige tiltak ut fra den aktuelle situasjonen.

Alesund, 1. desember 2007

Kirsti L. Slotsvik
Kirsti Slotsvik
Kystdirektør

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 1
Beredskapsplan	Utarb. av: Beredskapsavdelingen	Godkj.av: <i>WLS</i> Kystdirektøren
Overordnet del		Dato 01.12.07 Side 2 av 8

1. Hensikt og omfang

Hensikten med Kystverkets beredskapsplan er å sikre at Kystverket iverksetter tiltak som følger et ensartet handlingsmønster, uansett hvor hendelsen måtte inntreffe.

Kystverkets beredskapsplan omfatter alle typer hendelser hvor Kystverket har eller vil kunne få et primæransvar i forhold til forurensningsloven, losloven, havne- og farvannsloven med å overvåke, føre tilsyn med, bistå eller iverksette tiltak og/eller lede aksjoner for å unngå og begrense skader.

Kystverkets skal ved behov bistå hovedredningssentralene ved fare for liv og helse.

Alle i Kystverket plikter å være godt kjent med sitt ansvar, rolle og arbeidsoppgaver i henhold til beredskapsplanen.

2. Definisjoner

I Kystverkets beredskapsplan skal man med følgende begreper forstå:

- "*aksjon*": organiserte tiltak mot fare for sjøsikkerhet, miljø eller materiell skade
- "*beredskap*": forberedt handlingsmønster til å håndtere situasjoner hvor det kan oppstå fare eller uønskede hendelser
- "*Kystverkets beredskapsorganisasjon*": består av
  1. linjeberedskapen som utgjøres av beredskapsvaktlaget og sjøtrafikkavdelingene.
  2. linjeberedskapen som utgjøres av Kystverkets organisasjon som helhet og som definert i Aksjonsorganisasjonen (se fig 1).
- "*Kystdirektørens strategiske råd*" består av Kystdirektøren og den hun peker ut fra KYVs ledergruppe.
- "*uønsket hendelse*": hendelse på sjø eller land som kan eller vil true sjøsikkerhet, miljø eller representerer fare for materiell skade

3. Prinsipper og strategi

Kystverkets beredskap bygger på følgende tre prinsipper:

- *Ansvarsprinsippet* ved at den som har ansvar i en normalsituasjon også har ansvar ved uønskede hendelser
- *Likhetsprinsippet* ved at den daglige driftsorganisasjon skal være mest mulig lik den som man etablerer under kriser

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 1
Beredskapsplan	Utarb. av: Beredskapsavdelingen	Godkj. av: <i>kas</i> Kystdirektøren
Overordnet del		Dato 01.12.07 Side 3 av 8

- *Nærhetsprinsippet* ved at uønskede hendelser skal håndteres på lavest mulig nivå

Kystverkets beredskap skal hindre og begrense skadeomfanget ved hendelser som kan true sjøsikkerheten og/eller føre til miljøskader.

Kystverkets beredskapsorganisasjon skal føre tilsyn med at alle typer virksomhet, som for eksempel petroleumsvirksomheten skipsfarten og kommuner, iverksetter tilstrekkelige tiltak for å hindre og begrense akutt forurensning.

Kystverkets beredskapsplan bygger på samhandling og samordning med beredskapsressurser som andre myndigheter og aktører besitter.

4. Beredskapsorganisasjonen – ansvar, roller og oppgaver

Beredskapsorganisasjonen i Kystverket består av 2 nivåer:

1. linje omfatter beredskapsvaktlaget og sjøtrafikkavdelingene med VTS.

2. linje omfatter i utgangspkt. alle Kystverket s ressurser

1. linjeberedskapens ansvar, rolle og oppgaver er beskrevet i instruksjer og i egen prosedyre . 2. linjeberedskapen er organisert som en aksjonsorganisasjon etter linje-stab prinsippet og oppgavene er beskrevet i funksjonsplaner.

Aksjonsorganisasjonen kommer til anvendelse når en uønsket hendelse er av en slik karakter eller størrelse at staten ved Kystverket må aksjonere eller føre tilsyn med annen parts aksjon.

Kystverkets beredskapsavdeling er i samråd med øvrige enheter ansvarlig for oppdatering av og helhetlig øvelses- og treningsopplegg for praktisering av beredskapsplanen.

4.1 Ansvarsprinsipper, roller og oppgaver ved hendelser:

Manglende mulighet til kontakt med overordnet nivå må ikke være til hinder for at nødvendige tiltak iverksettes.

- *Kystdirektøren* har ansvaret for at Kystverkets mål og prioriteringer ivaretas. Kystdirektøren skal holde Fiskeri- og kystdepartementet orientert om hendelsens utvikling
- *Beredskapsdirektøren* eller den han/hun bemyndiger beslutter mobilisering og dimensjonering av Kystverkets 2. linje beredskap. Beredskapsdirektøren vil normalt være aksjonsleder.
- *Aksjonsleder* vil være den som til enhver tid leder aksjonen og er den som undertegner aksjonsordren. Han/hun er ansvarlig for strategisk planlegging, samordning og informasjon. Aksjonsleder bør i hele den akutte fasen av aksjonen befinne seg i eller i nærheten av aksjonslokalene, men det kan være situasjoner hvor dette kan fravikes ved f.eks inspeksjoner og mediarelaterte saker i

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 1
Beredskapsplan	Utarb. av: Beredskapsavdelingen	Godkj. av: <i>KUS</i> Kystdirektøren
Overordnet del		Dato 01.12.07 Side 4 av 8

aksjonsområdet. Dersom sittende aksjonsleder må avløses, skal ny aksjonsleder utpekes og bekjentgjøres gjennom bla. Aksjonsordren.

- *"Kystdirektørens strategiske råd"* settes hver gang det er behov for å opprette det. Rådet skal etter anmodning fra Kystdirektøren bistå denne hva gjelder konsekvenser av den aktuelle hendelse som vil berøre Kystverkets øvrige ansvarsområder
- *Regiondirektørens operative oppgaver i 1. linjeberedskapen ivaretas av sjøtrafikkavdelingen ved losoldermannen.*
Regiondirektørens ansvar og oppgaver i 2. linjeberedskapen er å bistå beredskapsorganisasjonen med personell, ressurser, lokalkunnskap og sitt nettverk fra egen region som kan bidra aktivt i aksjonsorganisasjonen, eller ivareta andre prioriterte oppgaver som følge av hendelsen. Ved behov bistå med råd og innspill til strategiske vurderinger. Regionen skal tilrettelegge for og bidra med midlertidige aksjonslokaler.
- *Sjøtrafikkavdelingen er utøvende ressurs i Kystverkets 1. linjeberedskap.*
Sjøtrafikkavdelingen skal under ledelse av beredskapsvaktlaget ivareta de oppgaver som er nødvendig å iverksette i en akutfase, ved uønskede hendelser på sjø som truer sjøsikkerhet, miljø og materielle verdier.
- *Beredskapsvaktlaget ledes av vaktleder fra Beredskapsavdelingen og består av personell fra beredskapsavdelingen og losoldermann. Beredskapsvaktlaget skal sammen med Sjøtrafikkavdelingen ivareta de oppgaver og tiltak som er nødvendig å iverksette i en akutfase, ved uønskede hendelser på sjø og land og som truer sjøsikkerhet, miljø og materielle verdier, eller når hendelsen har funnet sted. Beredskapsvaktlagets ansvar, rolle og oppgaver er beskrevet i Operasjonsprosedyre – Kystverkets 1. linjeberedskap.*
- *Trafikksentral, los og losbåtfører er sjøtrafikkavdelingens operative enheter.*
Trafikksentralens ansvar, rolle og oppgaver er beskrevet i Operasjonsprosedyre – Kystverkets 1. linjeberedskap.
Los og losbåtførers ansvar, rolle og oppgaver er beskrevet i egne instruksjer.
- *Seksjon for operasjon og trening i beredskapsavdelingen er ansvarlig for vedlikehold av Kystverkets beredskapsplan og at planverket øves og trenes i samsvar med vedtatte aktivitetsplaner.*
- *Sjøsikkerhetsavdelingen skal bistå aksjonsorganisasjonen, eller ivareta andre prioriterte oppgaver som følge av hendelsen.*
- *Juridisk avdeling skal etter behov bistå beredskapsvaktlaget og sjøtrafikkavdelingene (1. linje beredskapen) med juridisk kompetanse slik at Kystverkets beredskapsorganisasjon har et best mulig beslutningsgrunnlag. Dette omfatter bistand i forbindelse med vurderinger av hjemmelsgrunnlag, vedtak, vurdering av ansvars- og forsikringsforhold og oppfølging av tiltak samt i forbindelse med uttalelser til media og andre aktører.*

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 1
Beredskapsplan	Utarb. av: Beredskapsavdelingen	Godkj.av: <i>KES</i> Kystdirektøren
Overordnet del		Dato 01.12.07 Side 5 av 8

Ved etablering av aksjonsorganisasjonen (2. linje beredskap) skal juridisk avdeling delta i aksjonsledelsen og i forbindelse med dette ivareta myndighetsutøvelse og andre juridiske oppgaver. Dette omfatter blant annet vurdering av hjemmelsgrunnlag, utarbeidelse av vedtak og avtaler, blant annet om pålegg samt refusjonskrav, samt oppfølging av vedtak eller tiltak.

Juridisk avdeling skal koordinere myndighetsutøvelse internt i Kystverket og overfor andre myndigheter samt arbeide med å innhente opplysninger til bruk for etterfølgende refusjons- og erstatningskrav samt for eventuell straffeforfølgning av ansvarlig forurensere.

- *Økonomi og administrasjonsavdelingen* skal sørge for at beredskapsorganisasjonen til enhver tid besitter den kompetanse og kapasitet som er nødvendig for å ivareta økonomifunksjon under en aksjon. Avdelingen er ansvarlig for prognosering av utgifter og at oppfølgingen er i samsvar med statens økonomireglement. Avdelingen skal sørge for at aksjonen tilføres nødvendige bevilgninger.

Kommunikasjons- og informasjonsavdelingen skal bistå beredskapsorganisasjonen i medie- og informasjonshåndteringen. Ved større aksjoner skal avdelingen sammen med aksjonsleder legge opp en informasjonsstrategi og følge med hvorledes hendelsen fremstår i media og om nødvendig korrigere og supplere med informasjon. Kommunikasjons- og informasjonsavdelingen inngår i aksjonsledelsen.

Ved større aksjoner hvor flere av Kystverkets ansvarsområder er berørt, skal kommunikasjons- og informasjonsdirektøren sammen med kystdirektøren legge opp informasjonsstrategi for hendelsen som ivaretar de berørte interessene.

IKT-senteret og øvrige IKT-ansvarlige skal bistå beredskapsorganisasjonen med personell og ressurser for IKT-støtte.

Kystverket Rederi skal bistå beredskapsorganisasjonen med ulike typer av fartøyer, personell og andre ressurser.

Personell som har ansvar, rolle og oppgaver i beredskapsorganisasjonen plikter å gjøre seg kjent med beredskapsplanene og innholdet i Overordnet del.

4.2 Informasjonsprinsipper

For 1. linjeberedskapen gjelder følgende prinsipper:

- Vaktleder uttaler seg om fakta vedrørende beredskapsvaktlagets tiltak og handlinger. Ved behov informeres beredskapsavdelingens informasjonsarbeider.
- Ved alvorlige hendelser eller hendelser som har et slikt omfang at det vil bli mediepågang utover lokal media, skal Kommunikasjons- og informasjonsdirektøren varsles.

KYSTVERKET

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 1
Beredskapsplan	Utarb. av: Beredskapsavdelingen	Godkj. av: <i>KCS</i> Kystdirektøren
Overordnet del		Dato 01.12.07 Side 6 av 8

- Ved mindre uønskede hendelser og lokale forurensningssaker kan vakthavende, og/eller losoldermannen i vaktlaget i samråd med vaktleder, gi faktaopplysninger til media.
- Ved tilsyn med annen parts aksjon skal informasjon koordineres med ansvarlig skadevolder og eventuelt andre myndigheter. For petroleumsvirksomheten skal informasjon også koordineres med Petroleumstilsynet.

For 2.linjeberedskapen gjelder følgende prinsipper :

- Kystverket skal så snart som mulig etter en ulykke gi faktainformasjon om hendelsen, hvilke tiltak Kystverket planlegger å sette i verk og hvor og når det vil bli gitt ytterligere informasjon. Kystverket skal framstå som en offensiv, åpen og troverdig informasjonsleverandør.
- Kystverket skal være tydelig i forhold til ansvarsdeling og roller. Det skal gjenspeiles at det gis informasjon aktivt når Kystverket har aksjonsansvaret, og i større grad på etterspørsel (mer passivt) når andre har aksjonsansvaret. Det vil være unntak, for eksempel store oljeutslipp offshore, hvor Kystverket vil synliggjøre at situasjonen overvåkes, kontrolleres og at det stilles krav til operatøren.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

Artikkel nummer	INNEHOLD
1.0.0	ARTIKKELNUMMER OG INNHOLDSLISTE
1.0.1	DEFINISJONER
1.2.0	VARSLINGSINSTRUKS KYV
1.2.1	FORURENSNINGSLOVEN
1.2.2	LOV OM BRANN-/ OG EKSPLOSJONSVERN
1.2.3	ANDRE AKTUELT LOVVERK
1.3.0	DOKUMENTASJON GODKJENNING
1.4.0	AVTALEFORHOLD KOMMUNER
1.4.1	AVTALENS INNHOLD
1.5.0	FORMELL ORGANISERING
1.5.1	STYRET IUA INN-TRØNDELAG
1.5.2	SEKRETARIATETS OPPGAVER
1.5.3	OPPLÆRINGSPLAN
1.5.4	FORDELING LEDELSESANSVAR VED AKSJON
1.5.5	KOMMUNALT ANSVAR
1.5.6	AKSJON I REGI AV IUA INN-TRØNDELAG
1.5.7	UTSTYRSSTRUKTUR
1.6.0	ÅRSBUDSJETT
1.6.1	REVISJON
2.1.2	REGNSKAP VED AKSJONER
2.1.0	FORMÅLSPARAGRAF
2.1.1	ORGANISASJONSPLAN IUA INN-TRØNDELAG
2.1.2	AKSJONSLEDELSE IUA INN-TRØNDELAG
2.1.3	GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE
2.1.4	LOKALISERING AV AKSJONSSENTRAL
2.1.5	AKSJONEN I REGI AV KYV
2.2.0	ETABLERT VAKT-/ OG BEREDSKAP
2.2.1	VARSLINGSPLAN FOR INN-TRØNDELAG
2.2.2	MOBILISERING
2.3.0	KARTLEGGING AV SKADE
2.3.1	SITUASJONSVURDERING
2.3.2	FORMELL ETABLERING AV AKSJONSSENTRAL
2.3.3	INNSATSPANLEGGING
2.3.4	RUTINER VED NEDTRAPPING AV AKSJON

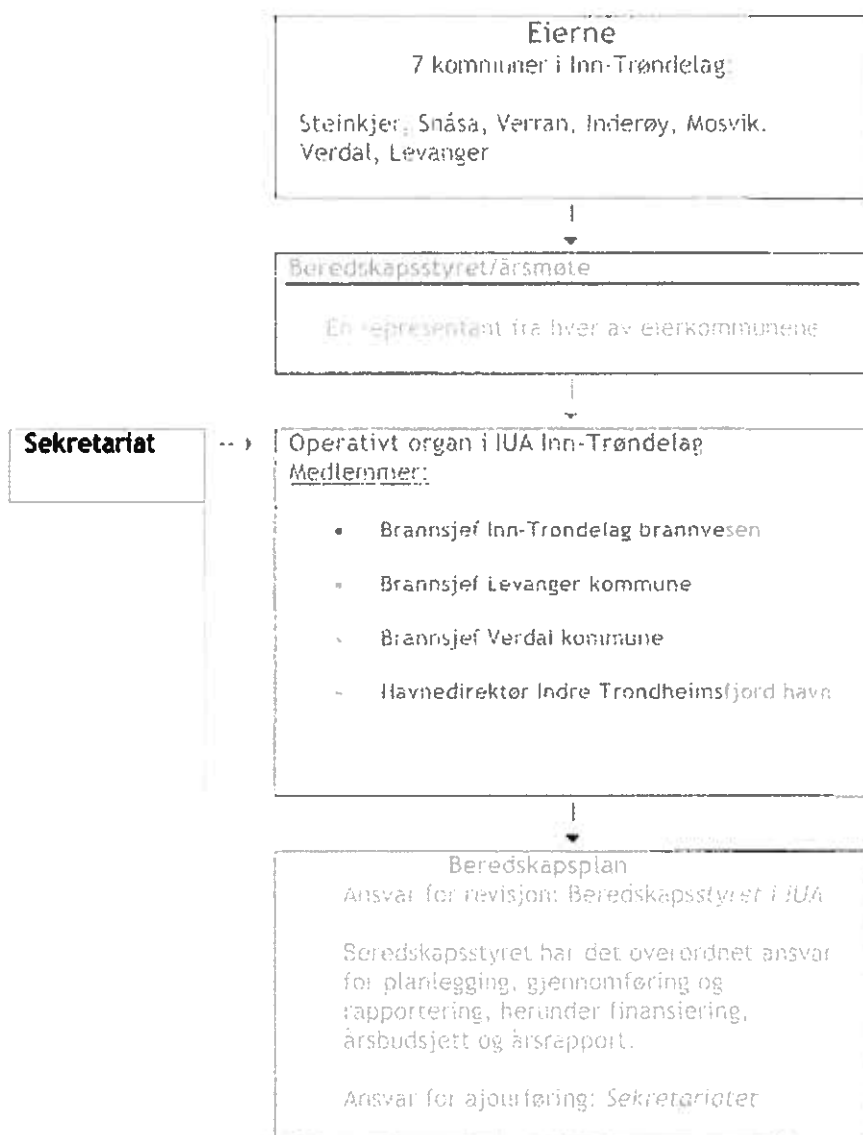

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.0 - Den interkommunale beredkapsorganisasjonen

Formell organisering

Kapittel 1.1.0 - Definisjoner

Absorbent - middel som kan suge opp forurensningen i sine porer

Adsorbent - middel som kan suge opp forurensningen ved at denne fester seg til midlets overflate (vedheng). I dagligtalen skilles det ikke mellom adsorbent og absorbent, men bruker absorbent selv om begge fenomener er tilstedet.

Adsorbsjon er en prosess som opptrer ved at en gass eller væske bindes til overflaten av et fast stoff eller væske (adsorbenten) og danner en molekylær eller atomær film (adsorbatet). Adsorbsjon er et viktig felt innen overflatekjemi, og prosessen er forskjellig fra absorbsjon der er stoff diffunderer inn i et annet stoff (bulkfase). Disse to prosessene kalles samlet sorbsjon. Adsorbsjon finnes i de fleste naturlige fysiske, biologiske og kjemiske systemer og er i utstrakt bruk i industrielle løsninger med eksempler som aktivt kull, vannrensing og enkelte katalysatorer. Adsorbsjon ligner på overflatespenning og er en konsekvens av overflateenergi.

Aksjon - organiserte tiltak som omfatter varsling, bekjempning og sanering

Aksjonsleder - den person IUA bemyndiger til å lede aksjonen

Akutt forurensning - med akutt forurensning menes forurensning av betydning, som inntreffer plutselig og som ikke er tillatt etter Forurensningsloven.

Bekjempning - fysiske, operative tiltak for å stoppe og begrense et akutt utslipp og som pågår fra et utslipp har funnet sted frem til dette er kommet under kontroll

Dimensjonerende utslipp - ett eller flere tenkte utslipp som kan inntreffe innen området og som beredskapen bygges opp for å kunne ivareta

Dispergering - tilsetning av kjemisk middel som finfordeler olje i vann

Forurensningsmyndighet - offentlig instans som har myndighet i henhold til Forurensningsloven

Geografisk virkeområde - klart definert og avgrenset område som beredskapen skal omfatte (eksempelvis en region, en kommune el. l.)

Grunnlinjen - rette linjer trukket gjennom faste punkter ytterst på den norske kyst (grunnlinjepunkter, fastsatt ved Kgl. resolusjoner)

Informasjon - melding som gis om et akutt utslipp til personer eller instanser som ikke berøres direkte av utslippet, men som kan være interessert i informasjonen, eksempelvis presse, politikere

Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning - IUA - beredskaps- og aksjonsutvalg. Utvalget skal planlegge, iverksette og lede større aksjoner mot akutt forurensning innen regionen på land og til sjøs ut til 4 nm fra grunnlinjen dersom skadevolder ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

Mobiliseringstid - tid fra varsel om akutt utslipp er mottatt til utstyr/personell er klart til avreise (dvs. responstid minus transporttid)

Nødmeldingssentral - Fagsentral brann som mottar melding om akutt forurensning (tlf 110). Tilsvarende fagsentraler finnes for politi (112) og ambulanse (113)

Operasjonell - Beredskapsorganisasjonens evne til å fungere i øyeblikket og på sikt

Operativ - funksjonsdyktig og vedtaksfør

Region - geografisk avgrenset område for interkommunalt beredskapssamarbeid for å ivareta kommunenes plikter etter Forurensningslovens § 43 - Kommunal og statlig beredskap.

Responstid - tiden fra varsel om akutt utslipp er mottatt til aktuelle tiltak iverksettes på skadested

Restaurering - tiltak som iverksettes når saneringen er avsluttet for å tilbakeføre plante- og dyrelivet til tilstanden før utslippet inntraff

Sanering - Opprensning av forurensning etter akuttfasen. Det vil si tiltak som iverksettes når det ikke er lenger er fare for at forurensningen kan komme i drift eller spre seg videre

Strategisk ledelse - den organisasjon som har det overordnede ansvar for en aksjon og som tar de prinsipielle og overordnede beslutninger

Taktisk ledelse - skadestedsleder med sine gruppeledere som leder innsats på skadestedet

Varsling - melding som gis om et akutt utslipp til personer eller instanser som direkte berøres av utslippet og som har ansvar for å iverksette tiltak, eksempelvis brannvesen, havnevesen, Kystverket.

Vertsbrannvesen - Brannvesenet i vertskommunen. Er 1. utrykningsinstans ved akutte utslipp i hele regionen.

Vertskommune - Kommune i en region som skal administrere beredskapen mot akutt forurensning i regionen. Inn-Trøndelag brannvesen utøver på vegne av vertskommunen, kommunens administrative og operative arbeid innen beredskap for forurensningssituasjoner på land og sjø.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.2.0 - Varslingsinstruks KYV

KYSTVERKET

Varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning

Instruks for brannvesen og 110-sentraler

1. Innledning

Regelverket for varsling av akutt forurensning er hjemlet i forurensningslovens § 39. På bakgrunn av dette har Miljøverndepartementet utarbeidet "forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning".

Forskriften ble fastsatt av Miljøverndepartementet den 9. juli 1992 og trådte i kraft 1. januar 93. I følge forskriften kan SFT i henhold til forskriften § 4, utarbeide et system for viderevarsling.

Ved kgl. res. av 20. desember 2002 ble Fiskeridepartementet delegert myndighet etter forurensningsloven ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Denne myndigheten ble delegert videre til Kystdirektoratet i brev fra Fiskeridepartementet samme dato.

Delegasjonen innebærer bl.a. at Kystdirektoratet, med hjemmel i forurensningsloven § 39, tredje ledd, kan utarbeide et system for viderevarsling. Denne instruks er en oppfølging av dette.

2. Mottak av varsel

Brannvesenet/110-sentralene skal i henhold til varslingsforskriften § 4, første ledd varsles om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra landbasert virksomhet

Dette kan være varsel fra

- industrien
- kjøretøy
- publikum
- andre landbaserte kilder

Varslelet kan omfatte utslipp til

- sjø og/eller vassdrag
- luft
- grunnen

Brannvesenet må også være forberedt på å motta varsel om andre hendelser som ikke er nevnt over, men som omfattes av nevnte forskrift.

3. Viderevarsling

Når brannvesenet/110-sentralen har mottatt varsel, som nevnt i punkt 2, skal det varsles lokalt slik at nødvendig innsats for å bekjempe forurensningen kan iverksettes. Politiet og Kystdirektoratet, Beredskapsavdelingen, tlf 33 03 48 00 skal i tillegg alltid varsles.

Varslingseskjemaet skal fylles ut og sendes (per. faks eller e-post) til Kystdirektoratet, Beredskapsavdelingen som en bekreftelse på det første telefoniske varselet.

Telefaks: 33 03 49 49

e-post: vakt@kystverket.no

1.2.1 - Forurensningsloven

Grunnlaget for beredskapen ligger i Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).

§ 7 omhandler plikt til å unngå forurensning, og pålegg om tiltak.

I § 38 defineres akutt forurensning som "Forurensning av betydning som inntreffer plutselig og som ikke tillates etter bestemmelse i eller i medhold av forurensningsloven."

§ 39 Beskriver den varslingsplikt alle, inkludert kommunene, har i forbindelse med akutt forurensning. "Varslingsplikten ..... påhviler den ansvarlige. Også andre har plikt til å varsle."

§ 43 sier at "Kommuner skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap etter §§ 40-42."

§ 44 gir forurensningsmyndigheten (SFT) rett til å stille krav til den kommunale beredskapen, få fremlagt beredskapsplan til godkjenning, samt å pålegge kommuner å samarbeide om beredskap (IUA).

§ 46 slår fast at kommunen har plikt til å aksjonere, selv om situasjonen ikke faller innenfor rammen for kommunal beredskap (§ 43).

§ 47 beskriver kommunenes plikter vedrørende bistand med personell og utstyr ved aksjoner, også utenfor eget område. § 47 gir videre kommunen myndighet til å pålegge private beredskapspliktige å bistå med utstyr og personell.

§ 48 beskriver Forurensningsmyndighetens oppgaver.

§ 78 omhandler straffeansvar for forurensning.

§ 79 omhandler straffeansvar for ulovlig håndtering av avfall

Med hjemmel i forurensningsloven er det fastsatt forskrifter med bestemmelser om:

- Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker (Forurensningsforskriften kap. 1)
- Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider (Forurensningsforskriften kap. 2)
- Utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler (Forurensningsforskriften kap. 13)
- Sammensetning og bruk av dispergeringsmidler og strandrensemidler for bekjempelse av oljeforurensning (Forurensningsforskriften kap. 19)
- Levering og mottak av lasterester og avfall fra skip (Forurensningsforskriften kap. 20)
- Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning

Med hjemmel i produktkontrollloven er det fastsatt følgende forskrift:
"Forskrift om dispergeringsmidler for bekjempelse av oljesøl." (02.02.80)

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.2.2 - Lov om brann/- og eksplosjonsvern

Det er i "Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)", beskrevet brannvesenets rolle:

§ 11 f fastslår at brannvesenet skal bistå ved andre akutte ulykkesituasjoner enn brann.

§ 12 fastslår at brannsjefen skal ha skadestedsledelsen inntil oppgaven eventuelt overtas av annen ansvarlig leder. Dette gjelder når intet annet er avtalt f.eks. i form av beredskapsplan mot akutt forurensning.

For IUA Inn-Trøndelag ivaretas denne skadeledelsesfunksjonen gjennom vedtatt organisasjonsplan gjeldende for hele regionen.

§ 15 regulerer avtaler om samarbeid om beredskapen

Alle lover og forskrifter og tilhørende veiledninger knyttet til brann- og eksplosjonsvernloven, finnes på DSB`s hjemmeside: www.dsb.no

1.2.3 - Andre lover, forskrifter og aktuelle dokumenter

I tillegg kan følgende lover og forskrifter være av betydning:

- Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
- Forskrift om begrensning av forurensning
- Kommunal beredskap mot akutt forurensning - en veiledning
- Kommunens myndighet og plikter etter forurensningsloven
- HMS-perm for bruk ved store oljevernaksjoner
- Instruks og varslings skjema for 110-sentraler og Kystradiostasjon
- Mal for beredskapsplaner for den enkelte kommune
- Andre publikasjoner fra SFT
- www.pil.no/Ressursbank/Fagomrader/Miljo/RVK/
- www.lovdatabank.no

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.3.0 - Godkjenning og ikrafttredelse

Beredskapsplanen er forelagt Kystverkets Operative avdeling, med hjemmel i Lov av 13. mars 1981, nr. 6 om Vern mot forurensning og om avfall, jfr. § 44 første ledd.

Dato: _____

Beredskapsplanverket er gjeldende fra: 01.01.2009

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.4.0 - Avtaleforhold mellom deltagende kommuner

Mellom de 7 nedenfor nevnte kommuner er det inngått en avtale om samarbeid om beredskap mot akutt forurensning.

Avtalen er vedtatt i de respektive kommunestyre på de angitte datoer.

Avtalene er arkivert i de respektive kommuners arkiver.

Et eksemplar av undertegnede avtaler oppbevares i den enkelte kommune, og hos IUAs sekretariat.

KOMMUNE	AVTALE VEDTATT (Dato)	SAK
Steinkjer	19.11.97	135/97
Snåsa	02.10.97	83/97
Verran	18.09.97	77/97
Inderøy	08.10.97	0047/97
Mosvik	05.11.97	35/97
Verdal	03.11.97	0080/97
Levanger	04.12.97	118/97

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.4.1 - Avtalens innhold

---

§ 1. Delegering av myndighet til IUA

Kommunens myndighet etter § 47 i forurensningsloven delegeres herved til IUA. Delegasjonen vedtas med hjemmel i Lov av 25.09.92 om kommuner og fylkeskommuner § 27, jfr. også forurensningslovens § 83.

§ 2. Formål og beskrivelse

Virkeområdet for avtalen er kommunene i regionen. Kommunene er:

1. Steinkjer
2. Snåsa
3. Verran
4. Inderøy
5. Mosvik
6. Verdal
7. Levanger

For kommunene Steinkjer, Snåsa, Verran, Inderøy og Mosvik ivaretas branntjenesten av Inn-Trøndelag brannvesen IKS. Samarbeidet skal sette eierkommunene i stand til å møte kravene til kommunal beredskap mot akutt forurensning. Samarbeidet skal gi eierkommunene den mest kostnadseffektive beredskap.

§ 3. Avtalens varighet

Avtalen er ikke tidsavgrenset. Den kan sies opp etter vedtak i formannskap/kommunestyre. Oppsigelsestiden er 6 måneder, og oppsigelsen virker fra 1. januar påfølgende år. Avtalen kan reforhandles dersom en av kommunene krever det. Ved reforhandling gjelder de samme frister som ved oppsigelse.

§ 4. Organisering

Kommunenes beredskapsplikt mht. planlegging, budsjettering og rapportering ivaretas av sekretariatet Inn-Trøndelag brannvesen. Ved aksjoner settes aksjonsledelse ihht beredskapsplan/operativ del.

Sekretariatet er tillagt Inn-Trøndelag brannvesen IKS.

§ 5. Årsplaner og årsrapporter

Beredskapsstyret skal legge fram forslag til årsrapport med regnskap for foregående år, samt forslag til årsplan med budsjett for påfølgende år. Årsrapport, årsplan og budsjett behandles av årsmøtet. Eierkommunene skal innen 1. juni få tilsendt årsmøtets forslag til årsplan med årsbudsjett for påfølgende år til godkjenning.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

§ 6. Økonomi

Utstyr i enkeltkommunene:

Basisutstyr dekkes av hver enkelt kommune i henhold til pkt. 3.5.

Investering i fellesutstyr til depoter:

Eierkommunene hefter kollektivt for eventuelle låneopptak som delfinansiering av utstyr plassert ved hoveddepoter og eventuelle andre steder som vedtas.

Kompetanseutvikling:

Utgifter til generell kompetanseutvikling dekkes av hver enkelt kommune. Utgifter til spesiell kompetanseutvikling dekkes av regionen.

Driftsutgifter:

Årlige driftsutgifter for regionen fordeles på kommunene etter folketallet. Statistisk Sentralbyrås siste oppdaterte tall legges til grunn. Beredskapsstyrets forslag til årlig driftsbudsjett skal godkjennes av kommunene i årsmøtet.

Regnskap

Regnskap føres av sekretariatet.

Revisjon

Regnskapet revideres av Inn-Trøndelag brannvesen IKSs revisor.

§ 7. Eiendomsrett til materiell

Fellesmateriell som er anskaffet i forbindelse med tidligere og framtidig interkommunal beredskap er deltakende kommuners felles eiendom. Utstyr utover dette er den enkelte kommunes eiendom.

§ 8. Godkjenning av beredskapsplanen

Avtalen er betinget av at beredskapsplanen er godkjent av Statens forurensningstilsyn.

§ 9. Vesentlige endringer

Dersom det blir nødvendig å endre beredskapsplanens virkeområde eller omfanget i vesentlig grad, skal slike endringer gjøres ved tilleggsavtaler eller fornyet avtale. Denne avtalen er utferdiget i 2 eksemplarer, hvorav et eksemplar beholdes av kommunen, og et eksemplar arkiveres ved beredskapssekretariatet. Avtaleteksten er gjengitt i beredskapsplanen.

Avtalen er godkjent av .....kommune   dato:..... sak
nr.....

.....

.....
Sted/dato

Ordfører

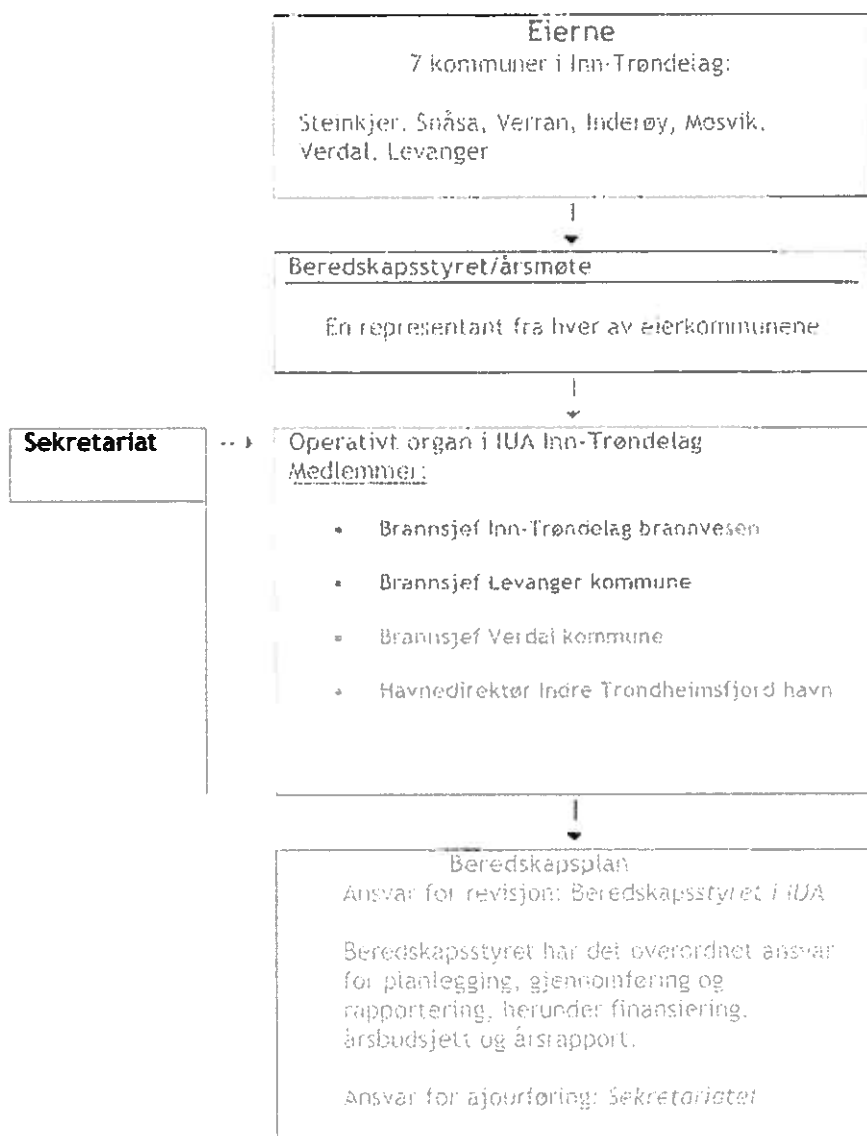

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.0 - Den interkommunale beredskapsorganisasjonen

Formell organisering

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.1 - Styret i IUA Inn-Trøndelag

---

1. Styret skal ivareta eierkommunenes beredskapsplikt.
2. Styret har ansvar for planlegging, gjennomføring og rapportering, herunder finansiering, årsbudsjett og årsmelding.
3. Økonomiplan og årsbudsjett er ikke endelig før det foreligger vedtatt budsjett i alle berørte kommuner.
4. Styret har ansvar for at det til enhver tid foreligger en hensiktsmessig beredskapsplan, og at denne revideres ved behov, minst hvert 4. år.
5. Styret skal påse at personell- og utstysressursene er tilstrekkelige i forhold til skadepotensialet i regionen, herunder at personellet blir gitt nødvendig utdanning og får muligheter til å perfektionere seg slik at beredskapsorganisasjonen kan løse sine oppgaver.
6. Aksjonsledelsen er IUAs operative organ som trer sammen ved aksjoner.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.2 - Sekretariatet

Sekretariatet, som er tillagt Inn-Trøndelag brannvesen IKS, har følgende oppgaver:

1. sørge for å utarbeide, vedlikeholde og etterleve beredskapsplan for IUA
2. utarbeide forslag til årsplan og årsbudsjett
3. sørge for at regnskap blir ført
4. utarbeide forslag til årsmelding med årsregnskap
5. bidra med sekretærhjelp ved utarbeidelse og revisjon av beredskapsplan
6. samordne eierkommunenes virksomhet når det gjelder utstyr
7. samordne eierkommunenes virksomhet når det gjelder kompetanseutvikling, utarbeide forslag til øvingsplan og rapporter til Kystverket

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.3 - Opplæringsplan

Beredskapen i regionen skal øves minimum en gang pr år.
Øvelser tilstrebes planlagt slik at øvelsesinnhold har en progresjon fra år til år.

Kystverket oversendes årsplan for øvelsesvirksomheten i god tid før årsskiftet.

Etter avholdt øvelse, skal IUA rapportere til Kystverket, en evalueringsrapport, der det legges vekt på erfaringer som innsatsmannskaper oppsummerer.

Personell som er tilknyttet IUA og kommunenes beredskapsorganisasjon, skal gis nødvendig opplæring for å fylle sin funksjon i beredskapen.
Denne kompetansen skal vedlikeholdes og oppdateres øvelser.

Nøkkelpersonell på ulike nivåer i organisasjonen skal gis den nødvendige formelle og praktiske kompetanse ved kurs/opplæring spesielt innrettet for dette formål.

Styret gjennom sekretariatet er ansvarlig for at det utarbeides opplæringsplaner og at slik opplæring tilbys personellet.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.4 - Fordeling ledelsesansvar

Brannvesenet

Brannvesenet vil normalt lede innsats mot akutt forurensning på land og sjø. Brannvesenet ivaretar funksjoner som leder aksjon/informasjon, samt arbeidsleder skadested land.

Brannvesenet vil planlegge innsats, herunder anskaffelser, lagring og vedlikehold av materiell samt opplæring og øvelse av eget personell. Planlegging m.v. skal samordnes med havnevesenet og andre som inngår i beredskapen.

Havnevesenet

Havnevesenet vil normalt være en ressurs for brannvesenet ved akutt forurensning på sjø.

Havnefogd ivaretar funksjonen arbeidsleder skadested sjø.

Planlegging m.v. skal samordnes med brannvesenets planlegging og andre som inngår i beredskapen.

Politi

Politiet forutsettes å ivareta sine oppgaver etter de gjeldende regler og bestemmelser for politimyndighet. Politiets plikter under aksjoner vil normalt være de samme som ved branntilfeller. Ved kombinerte rednings- og forurensningsaksjoner vil det være politimesteren i vedkommende politidistrikt som har aksjonsledelsen.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.5 - Kommunalt ansvar

Den enkelte kommune sørger for opplæring av personell i eget brannvesen/havnevesen innen bekjempelse av akutt forurensning, i samarbeid med IUA.

Ved deltakelse i kurs/øvelser som er bestemt av IUA må kommunen selv dekke lønn for deltakere og utgifter til vikar der dette er nødvendig av hensyn til beredskap. IUA dekker kursavgifter og utgifter til reise og opphold.

Utgifter i forbindelse med lokale aksjoner må forskutteres av den enkelte kommune. Vedkommende kommune må selv søke refusjon fra skadevolder eller Staten.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.6 - Aksjon i regi av IUA Inn-Trøndelag

Ved større akutt forurensning, som lokalt aksjonsorgan ikke makter å ta hånd om, eller ved tilfeller som berører flere kommuner, går IUA inn som aksjonsledelse. Aksjonsledelsen kan suppleres med vedkommende kommune(r)s brannsjef eller havnesjef som rådgivere, avhengig av om aksjonen er på land eller på sjøen. Politimesteren i det politidistriktet hvor ulykken skjer, vil være en naturlig del av rådgiverstaben.

Aksjonsledelsen skal videre, i nødvendig utstrekning, knytte til seg eksterne rådgivere, f.eks. representanter for:

*Kystverket
Fylkesmannen
Siviltforsvaret
Oljeselskaper
Beredskapspliktig industri
Losvesen
Skadesaneringsfirmaer
Forsvaret*

Aksjonsledelsen skal også, i nødvendig utstrekning, etablere stab og skadestedsledelse

Aksjonsledelsen skal tidligst mulig ta initiativ til å identifisere skadevolder mht. erstatningsspørsmål.

Aksjonsledelsen skal tidligst mulig sørge for økonomisk garanti fra KYV, for utgifter i forbindelse med aksjonen. Aksjonsledelsen skal holde KYV fortløpende orientert om aksjonen

Ved overgang fra 1. innsats, til grundigere skadebegrensning, evt. skadesanering, skal det om nødvendig etableres fast aksjonsledelse, stab og skadestedsledelse.

IUA kan evt. overføre skadesaneringsarbeidet i sin helhet, også ledelse/koordinering, til lokalt aksjonsorgan (*lokalt brannvesen eller annet kompetent organ*).

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.5.7 - Utstyrsstruktur

Den utstyrmessige beredskap skal organiseres etter følgende struktur:

BASISUTSTYR

Det forutsettes at samtlige lokale brannstasjoner har i sin oppsetning, for innsats generelt:

*håndredskaper (verktøy, spader, koster o.l.)
vannpumper
slangemateriell, spyleutstyr
utstyr for utvendig tetting av tanker
rørklammer for ulike rør dimensjoner
sluktettere i ulike dimensjoner
oppsamlingskar (selvreisende PVC), minst 1000 l
minst 5 sekker absorberende middel (bark)
stor armert presenning (for tildekking av tankbil)
eksplosimeter
pH-papir for bestemmelse av syre/base
kommunikasjonsutstyr (3 sett)
kikkert
vimpel for bestemmelse av vindretning
Farlig Gods perm
førstehjelpskoffert*

Det forutsettes at vedkommende brannvesen med overstående utstyr kan gå i innsats ved enkle former for akutt forurensning, som f.eks. mindre utslipp i forbindelse med biluhell eller utslipp av stoffer med lav helserisiko.

Ressursoversikt Operativ del

1. LITEN UTSTYRSMENGDE FOR INNSATS PÅ LAND
2. STOR UTSTYRSMENGDE FOR INNSATS PÅ LAND
3. LITEN UTSTYRSMENGDE FOR INNSATS PÅ SJØ
4. MIDDELS UTSTYRSMENGDE FOR INNSATS PÅ SJØ

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.6.0 - Årsbudsjett

Styret setter hvert år opp budsjettforslag for kommende år.

Forslaget oversendes kommunene i løpet av september, for å komme med i den årlige behandling av kommunebudsjettet.

Utgiftsfordelingen er beregnet med et kronebeløp pr. innbygger.

Alle områdene innen beredskapsplanen er vurdert likt, med bakgrunn i ROS-analyser.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

1.6.1 - Revisjon

Regnskapet for IUA Inn-Trøndelag region 23, revideres av revisjonsselskapet *KomRev Trøndelag IKS* i Steinkjer.

1.6.2 - Regnskap ved aksjoner

Skadevolder er ansvarlig for alle utgifter som forårsakes ved akutt forurensning. Men det kan oppstå situasjoner som gjør at erstatning ikke kan oppnås p.g.a.:

- *Skadevolder er ukjent eller kan ikke oppspores.*
- *Skadevolder er ikke betalingsdyktig.*
- *Skadevolder er helt eller delvis skadefri av juridiske grunner, f.eks. p.g.a. sjølovgivningens begrensingsregler.*
- *Skadevolder påviser at utgiftene er urimelige i forhold til den fare for skade som forelå da aksjonen ble satt i verk.*

Ved aksjoner mot akutt forurensning som utvilsomt skyldes ordinær virksomhet innen kommunens grenser, kan det gis økonomiske garantier for kommunens/brannvesenets utgifter.

Ved beregning av utgiftene, skal det tas hensyn til kostnader ved bruk av eget personell og materiell.

Staten kan ved større aksjoner gi økonomiske garantier eller forskuttere kommuner/brannvesen kostnader forbundet med aksjoner.

Dersom statlige midler er bevilget til aksjonen, skal SFT's regler for godtgjørelse og kontoplan for aksjoner følges. Det vises i den forbindelse til *SFT's veileder 98:04 om tilståelse av økonomiske garantier i forbindelse aksjoner mot akutt forurensning.*

Føring av regnskap under aksjoner skal skje etter kontoplan godkjent av SFT.

Aksjonsledelsen må vurdere nødvendigheten av de aktuelle tiltak og påse at kostnadene står i rimelig forhold til de skader tiltakene tar sikte på å avverge.

I tvilstilfelle, og når situasjonen tillater det, skal aksjonsledelsen rådføre seg med skadevolder/assurandør eller SFT, slik at kommunen/brannvesen kan få refundert sine utgifter uten innsigelse.

Før endelig dekning gis av staten, må kommunen/brannvesen i rimelig grad ha dokumentert at det ikke er mulig å få dekning fra skadevolder.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.1.0 - Formålsparagraf

Beredskapsplanen er et styringsverktøy for den interkommunale beredskapsorganisasjonen i Inn-Trøndelag, og skal sikre at iverksettelse av tiltak når en forurensningssituasjon inntreffer.

Den interkommunale beredskapsorganisasjonen skal aktiviseres når et varsel om akutt forurensning indikerer at det er en hendelse på nivå 3 eller høyere, jf. operativ del.

I tillegg skal organisasjonen kunne gi den enkelte kommune, skadevolder og eventuelt Kystverket ressursmessig bistand ved akutte forurensningstilfeller.

Planen skal, så langt det er mulig, gi den enkelte anvisning på hvordan de skal forholde seg når IUA aktiviseres.

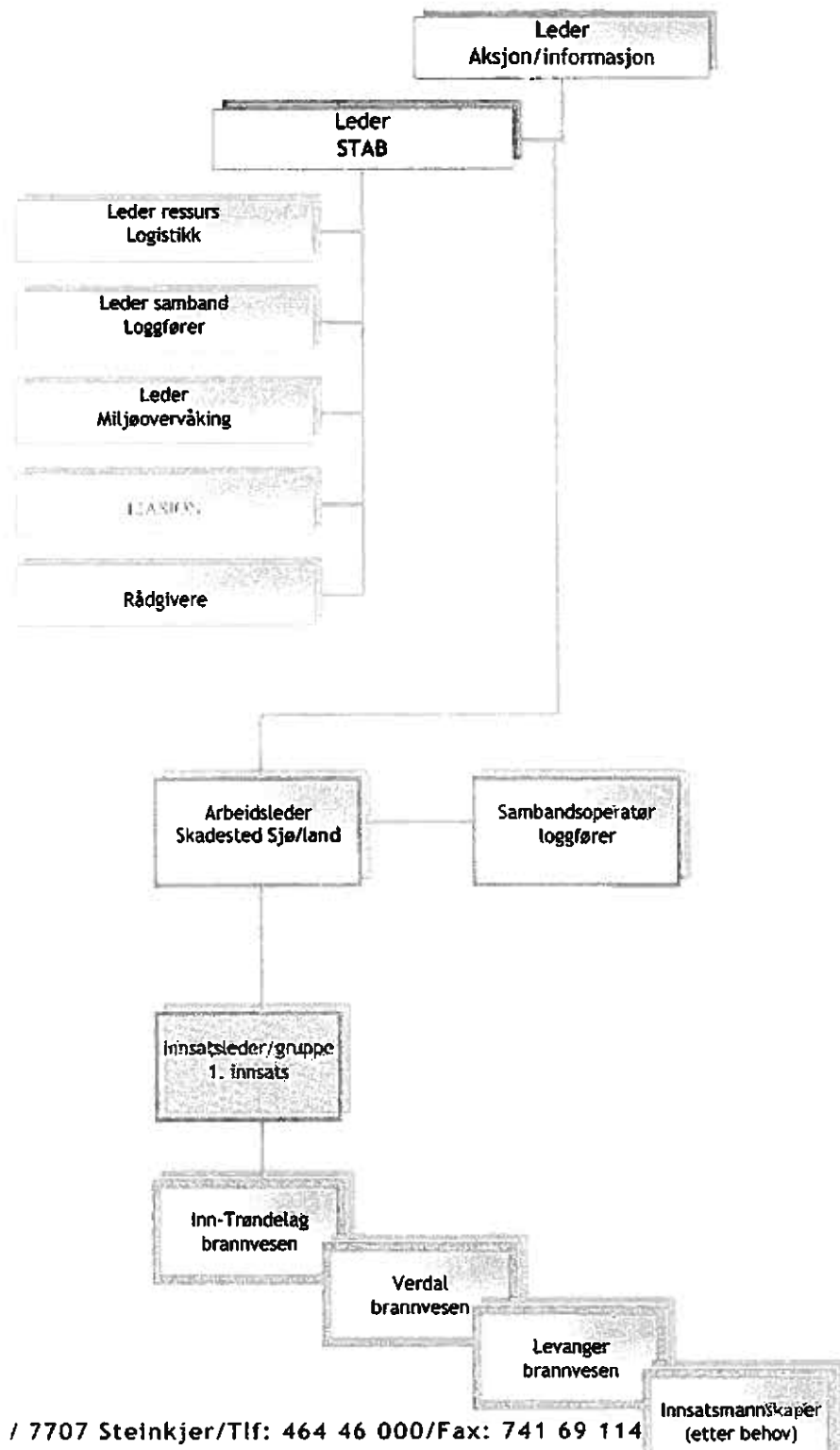
Det etterstrebes at hele organisasjonen tilegnes gode fagkunnskaper gjennom opplæring og rutinemessige øvelser.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.1.1 - IUAs beredskapsorganisasjon

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.1.2 - Aksjonsledelse

Ved aksjoner på nivå 3 og 4 vil aksjonsledelsen innta sin plass i aksjonssentralen

Aksjonsledelsen på nivå 3 vil være sammensatt av IUAs medlemmer.

Så langt som mulig vil den enkeltes funksjon være slik oppstillingen nedenfor viser.

På nivå 4 vil IUA bli supplert med KYV ledelse ved aksjoner.

På nivå 4 vil IUAs medlemmer og annet IUA personell stå til KYVs disposisjon både når det gjelder funksjoner i aksjonssammenheng og lokalkunnskap.

AKSJONSLEDERE/STAB

Funksjon	Navn	Tittel	Telefon
Leder aksjon/informasjon AKL	Håvard Bye	Brannsjef	93 49 15 99
Leder STAB OPL	Idar Lundemo	Brannsjef	74 05 24 60 90 01 01 10
Arbeidsleder skadested Land	Arnstein Kvelstad	Brannsjef	74 06 52 70 48 09 44 35
Arbeidsleder skadested Sjø	Knut Stornes	Havnefogd	
Innsatsleder gruppe/lag 1. utrykning	Vakthavende befal Inn-Trøndelag brannvesen	Overbefal	
Leder samband Loggfører	Inn-Trøndelag brannvesen	Vertsbrannvesen	
Leder ressurs Logistikk	Inn-Trøndelag brannvesen	Vertsbrannvesen	
Liaison Bindeledd stab	Inn-Trøndelag brannvesen	Vertsbrannvesen	
Leder miljøovervåking	Kristian Julien Fylkesmannen	Rådgiver	

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

Rådgivere - etter behov			
-------------------------	--	--	--

2.1.3 - Geografisk virkeområde

IUA Inn-Trøndelag region 23 dekker følgende kommuner:

- Snåsa kommune
- Steinkjer kommune
- Verran kommune
- Mosvik kommune
- Verdal kommune
- Levanger kommune

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.1.4 - Aksjonsentral

Aksjonsentralen etableres i utgangspunktet på brannstasjon Steinkjer, eller i nærhet av skadested etter nærmere vurdering

Tilgjengelige ressurser som må etableres:

- Møterom
- Tilgang til kjøkken- og spiserom
- Stasjonære og bærbare datamaskiner
- Tilgang til nettverk
- Tilgang til telefoner/firmatelefoner
- Sambandsutstyr
- Kartverk (digitalt nettbasert og papirutgave)

Ansvar for tilrettelegging m.v. som anskaffes til bruk i aksjonsentral er tillagt Aksjon-/informasjonsleder.

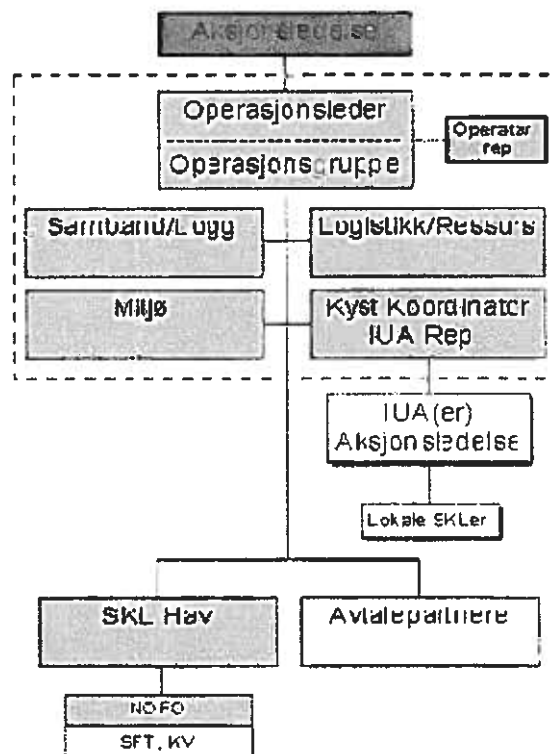
REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.1.5 - Oljevernaksjoner som ledes av KYV

Ved store forurensningsaksjoner der KYV har aksjonsledelsen, skal IUA etter anmodning fra og på vegne av KYV, ivareta den regionale operative ledelse av aksjonen (Jf. forurensningsloven § 47 om bistandsplikt).

Organisasjonsmønsteret og IUAs plass er vist i skissen.

Organisasjonskartet viser hvordan en beredskapsorganisasjon i tilfellet en større akutt forurensningssituasjon som krever aksjoner både på havet og i kyst- og strandsonen. Operatørselskapet, gjennom NOFO, kan mobilisere ressurser gjennom inngåtte avtaler med bl.a. Kystverket, IUA etc.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.1.6 - Aksjonsnivåer

NIVÅ 1 - ANSVARLIG FOR AKSJON: - SKADEVOLDER

Skadevolder aksjonerer med sin beredskapsorganisasjon.

Kommunen/brannvesenet og eventuelt IUA kontrollerer at skadevolder har iverksatt nødvendige tiltak.

NIVÅ 2 - ANSVARLIG FOR AKSJON: - KOMMUNEN

Ved mindre tilfeller av akutt forurensning som normalt kan inntreffe i kommunen.

Enkeltkommunen/brannvesenet aksjonerer i henhold til egen plan, men med eventuell ressursbistand fra IUA. Kommunens/brannvesenets utpekte aksjonsleder leder aksjonen.

NIVÅ 3 - ANSVARLIG FOR AKSJON: - IUA OG VERTSKOMMUNE

Ved tilfeller av akutt forurensning der oppgaven er større enn den enkelte kommune kan klare, aksjonerer IUA på vegne av en eller flere enkeltkommuner. Denne beredskapsplan dekker slike aksjoner.

NIVÅ 4 - ANSVARLIG FOR AKSJON: - KYD, IUA IVARETAR REGIONAL LEDELSE

På nivå 4 vil IUAs regionale aksjonsledelse bli erstattet med Kystverkets ledelse ved aksjoner.

På nivå 4 vil IUAs medlemmer og tilknyttet personell stå til Kystverkets disposisjon både når det gjelder funksjoner i aksjonssammenheng og lokalkunnskap

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.2.1 - Vakt og beredskap

IUAs vaktsystem baserer seg på at meldinger om akutt forurensning varsles til brannvesenets nødsentral via telefonnummer 110.

110 sentralen foretar videre varslingsplan i.h.h.t utarbeidet varslingsplan for IUA Inn-Trøndelag.

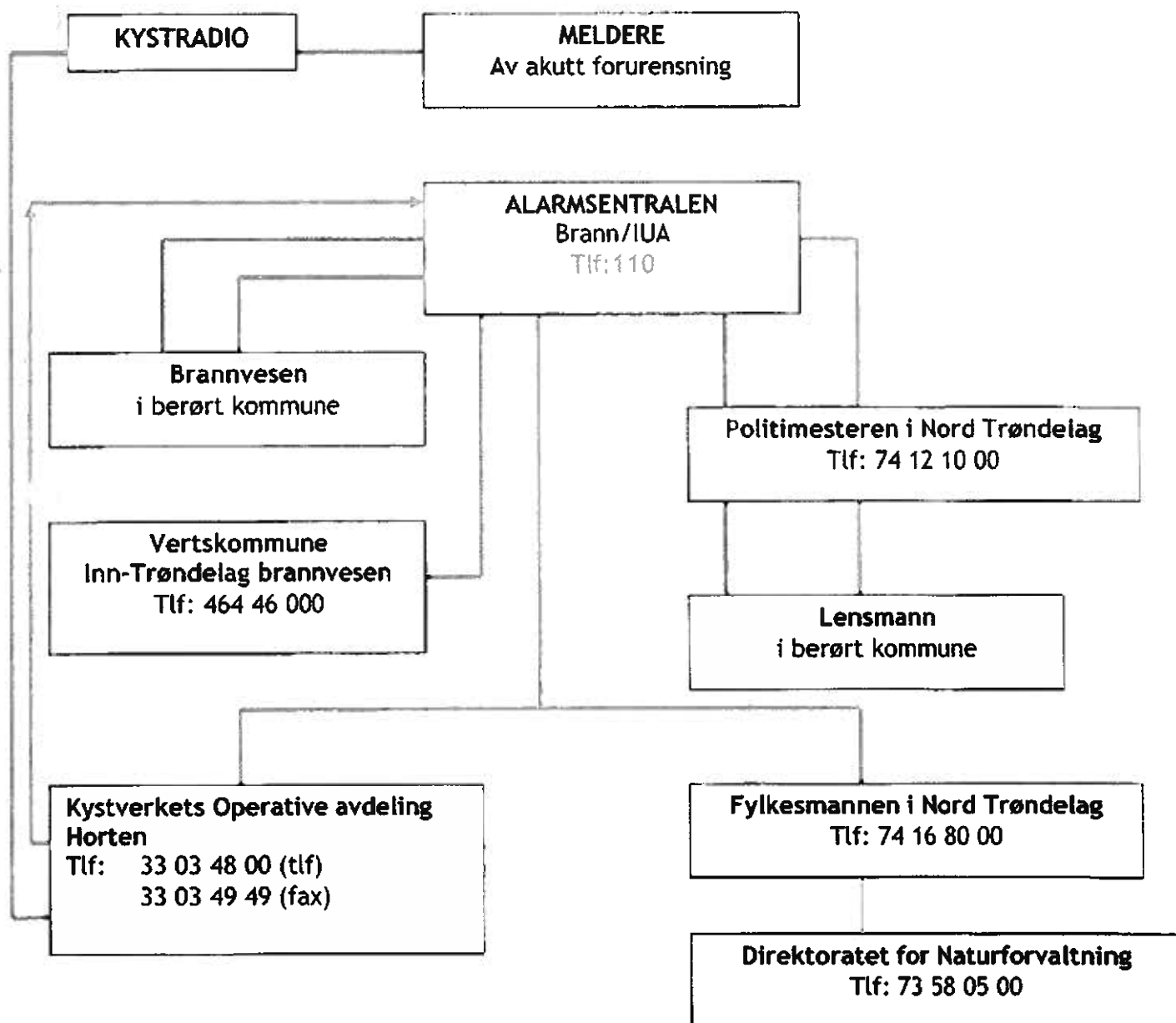
REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

VARSLINGSPLAN

IUA

Inn-Trøndelag

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.2.2 - Mobilisering

Mobilisering etter varslings av akutt forurensning gjennomføres ut fra det omfang som beskrives ved varslingsen. I tillegg til livreddende innsats, brann- og eksplosjonsfare mv. vurderes

- Miljørisiko og nødvendige tiltak for reduksjon av konsekvenser for miljøet

Etter mobilisering av første innsats og planlegging av ytterligere behov og ressurstilgang, vil det eskalering av mobilisering bli fortløpende vurdert.

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.3.0 - Kartlegging av skade

Bakgrunn:

Melding om akutt forurensning er gitt, og det foreligger ikke tilstrekkelige opplysninger

Handling:

Aksjonsleder skal påse at følgende opplysninger innhentes:

- *hvilket stoff det gjelder*
- *mengde*
- *giftighet*
- *brann- og eksplosjonsfare*
- *om utslippet er stoppet*
- *værdata*
- *spredning og utstrekning*
- *hva som er truet i.h.h.t. oversikt over sårbare områder*

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.3.1 - Situasjonsvurdering

Bakgrunn:

Melding om akutt forurensning er gitt, og opplysninger er innhentet

Handling:

Aksjonsleder skal vurdere innhentede opplysninger om:

- *hvilket stoff det gjelder*
- *mengde*
- *giftighet*
- *brann- og eksplosjonsfare*
- *om utslippet er stoppet*
- *værdata*
- *spredning og utstrekning*
- *hva som er truet i.h.h.t oversikt over sårbare områder*

og ut fra disse foreta en foreløpig situasjonsvurdering, samt planlegge eventuelle tiltak.

2.3.2 - Formell etablering av aksjonsentral

AKL etablerer seg i egnete lokaler nært skadested.
Sted for AKL blir oppgitt ved varsling.

Bakgrunn:

Forutsetningen for etableringen er:

- Akutt forurensning på nivå 3 eller 4 er observert og melding gitt
- Situasjonsvurdering er foretatt
- Det er besluttet å iverksette aksjon
- Intern varsling er gjennomført
- Aksjonsentral besluttet opprettet.

Handling:

Aksjonsleder skal:

- Formelt sette Stab
- Fordele ansvarsområde til arbeidsleder skadested (sjø/land)
- Sørge for at aksjonsentralen bringes i operasjonsdyktig stand, alarmere tilgjengelige mannskaper-/ og utstyrsressurser som ikke er i beredskap
- Intern forvarsling
- Gi situasjonsrapport til Kystverket
- Anmode om evt. garantier fra skadevolder eller Kystverket

Samband:

- Ved aksjoner på sjøen benyttes fortrinnsvis kanalene 6, 10, 12, 67, 69 og 73 i det maritime VHF-sambandet. SKL benytter kanal 67.
- Ved aksjoner på land kan brannvesenets sambandskanaler benyttes.
- Der politiet involveres, benytter de eget sambandsopplegg.

2.3.3 - Innsatsplanlegging

Bakgrunn:

Innsatsplanlegging foretas når følgende forutsetninger er oppfylt:

- Forurensningen er observert og melding gitt
- Situasjonsvurdering foretatt
- Aksjon besluttet iverksatt
- Skadestedsleder utpekt

Handling:

Aksjonsledelsen skal:

- innkalle nøkkelpersonell/ledere og rådgivere
- avgjøre oppstartingsstrategi for skadebekjempelsen
- kartlegge status på mobilisering av beredskapstyrken i.h.h.t 1. innsats
- aktivisere ressurser av brannpersonell i regionen
- vurdere eventuell ytterligere bistand
- rekognosere/overvåke
- forestå administrasjon og økonomi
- etablere informasjonstjeneste og eventuelt utarbeide pressemelding

Arbeidsleder skadested (sjø/land) skal:

- skaffe seg oversikt over situasjonen
- ta kontakt med stab og rådgivere
- opprette kommandoplass og samband
- forhåndsplanlegge/rekvirere/disponere ressurser
- planlegge gjennomføringen av aksjonen

REGION INN-TRØNDELAG

Den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning

2.3.5 - Avslutning av aksjon

Bakgrunn:

Aksjonsleder har bestemt at aksjonen skal avsluttes.

Handling:

Aksjonsleder skal:

- informere alle parter om avslutning og kontrollere at dette iverksettes
- varsle skadestedskommunens tekniske sjef om overtakelse av ansvar for oppfølging av etterarbeid etter aksjonen
- ta vare på aktuell informasjon og avklare hvordan det videre informasjonsarbeidet skal ivaretas.
- avslutte inngåtte leie-, kjøp- og innsatsavtaler
- samle dokumentasjon for hele aksjonen
- planlegge å iverksette rengjøring av utstyr
- sørge for transport av utstyr til depot for reparasjon og lagring
- bygge ned etablert og innleid sambandsutstyr
- avtale med alle mannskaper sted for avlevering av dokumentasjon
- utarbeide rapport for aksjonen og sende denne til deltakende brannvesen, lokalt politi, Kystverket, SFT og beredskapsutvalget
- evaluere aksjonen.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Pål S. Gauteplass
Arkivsaksnr.: 08 00940-003

Arkiv: 460

Skal behandles i:
Hovedutvalg Natur

AKUTT FORURENSNINGSPLAN

RÅDMANNENS FORSLAG:

Inderøy kommune vedtar ny beredkapsplan med tilhørende samarbeidsavtale for IUA Inn-Trøndelag slik den er vedlagt saken.

VEDLEGG:

1. Oversendelsesbrev fra IUA Inn-Trøndelag
2. Utskrift av møtebok fra beredskapstyret 20.10.08
3. Utdrag av Beredkapsplan med samarbeidsavtale.

HENVISNING:

BAKGRUNN:

Forslag til beredkapsplan for Inn-Trøndelag IUA ble av styret vedtatt i mai å sendes ut på offentlig høring. Planen ble lagt ut på offentlig høring ved eierkommunenes servicetorg og ved Inn-Trøndelag Brannvesen sitt kontor i Steinkjer. Ved høringsfristen utløp var det ikke innkommet noen bemerkninger til planen.

Den daglige driften av Inn-Trøndelag IUA er tillagt vertsbrannvesenet/sekretariatet Inn-Trøndelag Brannvesen, som også er ansvarlige for å følge opp planarbeidet, samt utarbeides budsjett og regnskap for virksomheten.

Saken er oversendt eierkommunene med forslag om at kommunestyrene vedtar planen samt samarbeidsavtalen.

Det er forutsatt at ny beredkapsplan blir gjort gyldig fra 01.01.09.

KONKLUSJON:

Ny beredkapsplan og samarbeidsavtale for Inn Trøndelag IUA godkjennes.

Inderøy den 05.11.2008

Jon Arve Høllekim
rådmann

Inderøy kommune

Arkivsak. Nr.:
2008/1092-1
Saksbehandler:
Ole Tronstad

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	104/08	01.12.2008
Inderøy kommunestyre	49/08	17.12.2008

Instruks for rådmannen

Arbeidsgruppens forslag:

*Nåværende instruks for rådmannen oppheves.
Utkast til ny instruks for rådmannen i Inderøy kommune vedtas.*

Behandling i Formannskapet - 01.12.2008

Avstemming

Rådmannens forslag enstemmig.

Innstilling i Formannskapet - 01.12.2008

- 1. Nåværende instruks for rådmannen oppheves.*
- 2. Utkast til ny instruks for rådmannen i Inderøy kommune vedtas.*

Vedlegg

- 1 Instruks for rådmannen

Bakgrunn

En politisk arbeidsgruppe bestående av Ole Tronstad, Terje Arnevik og Laila Roel har over tid arbeidet med en oppdatering og modernisering av våre reglementer.

I henhold til kommunestyrets vedtak av 24.06.08 skulle revisjon av økonomireglement, finansreglement, reglement for formannskap og hovedutvalg og rådmannsinstruks fremmes til politisk behandling i september. Av ulike grunner har det vært vanskelig å holde den fremdrift som tidligere var forutsatt.

Arbeidsgruppen ber om ytterligere tid til å gjennomgå og fremme forslag til et nytt økonomireglement. Når det gjelder reglement for hovedutvalg og formannskap så anser arbeidsgruppen at det ikke er umiddelbare behov for endringer.

Vurdering

Forslagene til endringer i rådmannsinstruksen er kun av teknisk karakter tilpasset endringer av komite/hovedutvalgsorganiseringen.

INSTRUKS FOR RÅDMANNEN

I INDERØY KOMMUNE

§ 1.

Rådmannen ansettes av kommunestyret etter offentlig lysing og med de rettigheter og plikter som er fastsatt i kommuneloven og andre bestemmelser.

Rådmannen fratrer ved den aldersgrense som pensjonsordningen fastsetter, om ikke annet er avtalt, eller etter oppsigelse med 3 måneders frist.

§ 2.

Rådmannen er øverste leder av den kommunale administrasjonen, har det overordnede administrative ansvar for hele den kommunale virksomhet og full instruksjonsmyndighet over alle kommunens ansatte, så sant ikke lov eller forskrift sier noe annet. Rådmannen er det formelle kontaktledd mellom kommunens folkevalgte organer og administrasjonen.

Dette innebærer at pålagte oppgaver løses innenfor de gitte ressursrammer ved hjelp av delegasjon, nødvendig planlegging, økonomistyring, effektivisering og samordning.

Som leder av den kommunale administrasjonen er rådmannen overordnet kommunens ansatte og fører tilsyn med at de utfører sitt arbeid i samsvar med kommunens interesser, gjeldende lover, forskrifter og vedtak.

Etter samråd med ordføreren skal rådmannen ta initiativ i saker av kommunal interesse, og søke kontakt med andre offentlige myndigheter, organisasjoner, bedrifter og personer i saker der dette måtte være aktuelt.

§ 3.

Rådmannen sørger for utredning og legger i utgangspunktet fram forslag til vedtak alle saker som skal legges fram for råd, komiteer, hovedutvalg, formannskap og kommunestyre, hvis ikke lov eller forskrift sier noe annet. Rådmannen sørger videre for at de vedtak som blir fattet, blir ekspedert og gjennomført.

§ 4.

Rådmannen holder ordføreren orientert om viktige saker som administrasjonen arbeider med, om den økonomiske situasjon og om andre forhold av interesse.

§ 5.

Rådmannen påser at lokaler og utstyr blir disponert på en hensiktsmessig måte, at det etableres betryggende ordninger for håndtering av post, journalføring, arkivering og oppbevaring.

Telefon: 74 12 42 00

Bankforb.:

Sparebanken Midt-Norge,
Inderøy, 7670 Inderøy
4451.06.00662
NO 963 955 162 inva.

Postgiro:

0803 5 92 25 05

Telefaks: 74 12 42 19

Bankgiro:
Organisasjonsnr.:

Postgiro for skatt:

0827 5 81 72 96

§ 6.

Rådmannen deltar i , jfr. kommunelovens § 23 nr. 3, kommunestyrets, formannskapets og hovedutvalgenes møter med møte- og talerett, og har forøvrig møte- og talerett i alle organer, unntatt kontrollutvalget, opprettet i medhold av kommuneloven. Rådmannen kan eventuelt la seg representere ved en av sine underordnede, jfr. kommunelovens § 23 nr 3.

§ 7.

Rådmannen kan ikke uten samtykke fra Formannskapet ha annen lønnet stilling eller fast bierverv.

Rådmannen kan heller ikke uten samtykke fra Formannskapet være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen har et nært samarbeid med, er økonomisk engasjert i eller på annen måte har spesiell tilknytning til.

§ 8.

Rådmannen plikter å rette seg etter de endringer i instruksen som kommunestyret fastsetter.

Vedtatt av kommunestyret den 22.06.94, sak nr. 049.

Endret av Inderøy kommunestyre den 10.05.00, sak 033/00

Inderøy kommune

Arkivsak. Nr.:
2008/1091-2
Saksbehandler:
Ole Tronstad

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	103/08	01.12.2008
Inderøy kommunestyre	50/08	17.12.2008

Revisjon av reglement for finansforvaltning

Arbeidsgruppas forslag til vedtak

- 1. Nåværende finansreglement oppheves.*
- 2. Utkast til nytt finansreglement for Inderøy kommune vedtas.*

Behandling i Formannskapet - 01.12.2008

Nytt revidert forslag til Finansreglement datert 01.12.08 ble delt ut i møtet.

Avstemming

Rådmannens forslag enstemmig.

Innstilling i Formannskapet - 01.12.2008

- 1. Nåværende finansreglement oppheves.*
- 2. Utkast til nytt finansreglement for Inderøy kommune datert 01.12.08 vedtas.*

Vedlegg

- 1 Finansreglement for Inderøy kommune
- 2 Uttalelse fra KomRev

Bakgrunn

En politisk arbeidsgruppe bestående av Ole Tronstad, Terje Arnevik og Laila Roel har over tid arbeidet med en oppdatering og modernisering av våre reglementer.

I henhold til kommunestyrets vedtak av 24.06.08 skulle revisjon av økonomireglement, finansreglement, reglement for formannskap og hovedutvalg og rådmannsinstruks fremmes til politisk behandling i september. Av ulike grunner har det vært vanskelig å holde den fremdrift som tidligere var forutsatt.

Arbeidsgruppen ber om ytterligere tid til å gjennomgå og fremme forslag til et nytt økonomireglement. Når det gjelder reglement for hovedutvalg og formannskap så anser arbeidsgruppen at det ikke er umiddelbare behov for endringer.

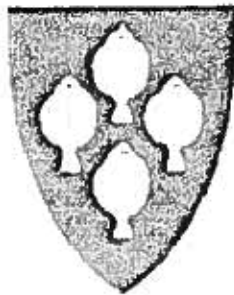
Vurdering

Forslag til nytt finansreglement er vesentlig modernisert og endret. Eksterne rådgivere er konsultert og forslaget er, i samsvar med lovens bestemmelser, gjennomgått av revisjonen. Revisjonens eventuelle merknader forventes å foreligge til formannskapets behandling.

Finansreglement

for

INDERØY KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyret (k.styresak)(dato).

FINANSREGLEMENT/FINANSSTRATEGI FOR INDERØY KOMMUNE

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Formålet med finansstrategien	3
2. Risiko og krav til avkastning	3
2.1. Risiko	3
2.2. Avkastning, risiko og tidshorisont	5
2.3. Krav til finansinstitusjoner	6
2.4. Etske retningslinjer	6
2.5. Forvaltningsmåte	7
3. Finansforvaltningsreglement med fullmakter til rådmannen	7
3.1. Rammer for plassering av kommunens likviditet	7
3.1.1. Plasseringsinstrumenter og beløpsgrenser	7
3.1.2. Rammer for plasseringer og løpetid.	8
3.1.3. Likviditet og kredittvurdering	8
3.1.4. Rapportering	9
3.2. Rammer for låneopptak	9
3.2.1. Tidspunkt for opptak	10
3.2.2. Konkurrerende tilbud	10
3.2.3. Størrelse på enkeltlån	10
3.2.4. Valg av rentebindingsperiode	10
3.2.5. Avdragsprofil	10
3.2.6. Valg av låneinstrumenter	10
3.2.7. Rapportering	10
4. Forklaring av ord og uttrykk	11

1. FORMÅLET MED FINANSSTRATEGIEN

Formålet med finansstrategien er å ha et ordnet forhold med hensyn til pengeplasseringer og låneopptak. Videre å drøfte og klargjøre ulike risikoaspekter, avkastningskrav, ulike finansinstrumenter og styring av renterisiko ved valg av andre plasseringsalternativer enn bankinnskudd.

Finansstrategien avklarer også hvilke fullmakter som er gitt rådmannen. Fullmaktene inneholder konkrete rammer for plassering av kommunens kortsiktige og langsiktige midler, så vel som retningslinjer for låneopptak og hvilke risikorammer det skal arbeides innenfor.

2. RISIKO OG KRAV TIL AVKASTNING

Innenfor de overordnede rammer for forsvarlig sikkerhet, risikospredning, likviditet og investeringshorisont, skal Inderøy kommune maksimere avkastningen av de forvaltede midler.

Det er viktig å ta hensyn til risikoen i finansmarkedet når det gjelder kommunens plassering av midler.

De ulike plasseringsalternativ innebærer ulike risikoer. Dette er det viktig å ta hensyn til ved valg mellom de ulike alternativ. Tidsaspektet er sentralt ved vurdering av plasseringsform. Ved plassering i sertifikater og obligasjoner er det viktig også å ta hensyn til hvilke forventninger som knytter seg til renteutviklingen framover.

2.1 Risiko

Kredittrisiko: Kredittrisiko er risikoen for at långiver – helt eller delvis - ikke får tilbakebetalt sitt tilgodehavende ved forfall.

Beslutning: Inderøy kommunes kredittrisiko skal være lav.

Likviditetsrisiko: Risiko for å ikke kunne realisere en fordring på ønsket tidspunkt og/eller til en akseptabel pris. Det er også likviditetsrisiko forbundet med forfall på lån ved at likviditet til å møte egne forpliktelser kan være dyr eller ikke tilgjengelig.

Beslutning: Inderøy kommunes likviditet skal styres på en slik måte at det er mulig å møte egne forpliktelser. Plassering av midler gjøres slik at de kan realiseres for å møte fremtidige likviditetsbehov.

Markedsrisiko: Risikoen for tap som følge av endringer i renter (renterisiko), valuta (valutarisiko), aksjer og andre markeder der kommunen er eksponert.

Markedsrisiko kan deles inn i usystematisk og systematisk risiko. **Usystematisk risiko** – også kalt selskapsrisiko - er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (aksjer eller rentebærende papirer i et selskap) en foretar investeringer i over tid

vil stige eller falle i forhold til verdien på det aktuelle markedet.

Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle markedet over tid vil stige eller falle.

Beslutning: Inderøy kommunes risiko skal være lav.

Kurs-/Renterisiko Kursen/markedsverdien på verdipapirer og lån varierer over tid når markedsrentene endres. Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende papirer endrer seg når markedsrenten/ rentenivået endrer seg. Går markedsrenten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende papirer ned, mens "verdien" av lånet går opp.

Beslutning: Inderøy kommunes risiko på plasseringer skal være lav.

Valutarisiko: Valutarisiko representerer risikoen for tap p.g.a. kurssvingninger i utenlandsk valuta mot norske kroner.

Beslutning: Inderøy kommune kan ikke låne og plassere i valuta..

Administrativ risiko:

Den administrative risikoen for en kommune kan deles inn i en intern og en ekstern risiko.

Den interne risikoen består i at kommunen gjør feil eller ikke har ansatte med den rette kompetansen til å forestå arbeidsoppgavene, evt. faren for at vedkommende slutter i jobben. Det må være avsatt tilstrekkelige ressurser til arbeidet samt egnede kontrollrutiner

Den eksterne risikoen er faren for at noe går galt p.g.a. interne forhold hos den aktøren man handler med (motpart). Viktige parametre er: egenkapital, eierforhold, bemanning og rutiner. Man må sette seg inn i disse forholdene før man plasserer penger hos en forvalter

Beslutning: Administrativ risiko skal være lav.

Inderøy kommunes overskuddslikviditet vil være plassert i 3 hovedkategorier: Bankinnskudd, sertifikater/pengemarkedsfond og obligasjonsfond.

Kommunestyret antar at risikoen for de enkelte kategoriene er som følger:

	Kreditt risiko	Likviditets – risiko	Kurs/rente-risiko	Samlet risiko
Bankinnskudd	Lav	Lav	-	Lav
Sertifikat/pengem.fond	Lav/moderat	Lav	Lav	Lav/moderat
Obligasjoner/obl.fond	Lav/moderat	Lav	Moderat	Moderat

De ovenfor nevnte avveininger er lagt til grunn i framlegget til finansforvaltningsreglement med fullmakter til rådmannen.

2.2 Avkastning, risiko og tidshorison

Det er en nøye sammenheng mellom kommunens krav til avkastning, den risiko plasseringen er utsatt for og tidshorisonen på plasseringene. Avkastningskravet gir føringer på den måten at kommunen må plassere sine midler med hensyn til aktivaklasser, dvs, hvilke markeder og papirer som kan benyttes. Med et avkastningskrav lik plasseringsrenten i bank, kan midlene plasseres i bank eller kortsiktige pengemarkedsfond. Her er risikoen lav og midlene likvide, slik at kommunen kan ha en kort tidshorison på plasseringene. Hvis avkastningskravet derimot settes høyere, vil deler av midlene måtte settes i obligasjoner og i aksjemarkedet/ aksjefond. Dette betyr høyere risiko for verdivariasjoner over tid. Tidshorisonen for plasseringene blir dermed avgjørende. (Det viser seg at selv aksjemarkedet har en begrenset risiko dersom plasseringen er langvarig nok.)

Det er således viktig å skille mellom det som avsettes til langsiktige fondsmidler og det som er av kortere karakter, som driftsmidler og overskuddslikviditet. Det må således besluttes hvorvidt et nærmere bestemt beløp skal avsettes til et særskilt kapitalfond med en plasseringshorison på 5 – 10 år. Øvrige midler får en plasseringshorison på 0 – 4 år og tilpasses kommunens investeringstakt og likviditetsbehov.

For Inderøy kommune er kravet til lav risiko viktigere enn ønsket om høy avkastning. En finner ikke å ha midler som kan defineres som langsiktig kapital og avskjærer med denne finansstrategien muligheten for å plassere i egenkapitalinstrumenter (aksjer/aktegiesjefond). Dersom kommunen skal plassere i egenkapitalinstrumenter må rådmannen ta dette opp som egen sak med kommunestyret.

2.3 Krav til finansinstitusjoner

2.3.1 Banker

Banken skal ha en god egenkapital og inntjening. Ved plassering utenfor bankavtale kan kommunen gjøre en kredittvurdering av banken ved hjelp av kjente markedsaktører.

Størrelsen på kommunens innskudd må vurderes i forhold til bankens størrelse. Ordningen med sikring av bankinnskudd omfatter kun beløp inntil 2 millioner kroner pr. innskyter pr. bank.

Hovedsikkerheten for bankene ligger i deres løpende inntjening samt ansvarlige kapital, hvor det for tiden stilles krav til minste nivå på kapitaldekningen på 8% av risikovektet forvaltningskapital, hvorav kjernekapitalen skal utgjøre 4%.

2.3.2 Pengemarkeds- og obligasjonsfond

Hvis kommunen velger et verdipapirfond skal dette være forvaltet av et anerkjent forvaltningselskap. Forvaltningselskapet skal være en del av en anerkjent institusjon/finanskonsern.

2.4 ETISKE RETNINGSLINJER

Det forutsettes at plasseringer skjer i selskaper som har en forretningsidé og etisk standard som ikke kommer i konflikt med Inderøy kommunes etiske standard. Med dette menes at det ikke skal plasseres midler i selskaper som for eksempel benytter barn som arbeidskraft eller opptrer i strid med menneskerettigheter, miljøforurensning, våpenindustri eller som opererer i strid med norsk eller eget lands lovgivning.

Det forutsettes at plasseringer i verdipapirfond gjøres gjennom fondsforvaltere som ikke har avvikende etiske regler i forhold til Inderøy kommune.

2.5 Forvaltningsmåte

Dersom kommunen selv skal forestå forvaltning av verdipapirer må det forutsettes at det er bygget opp tilstrekkelig kompetanse på dette feltet til å ivareta denne oppgaven selv, samt at øvrige hensyn med tanke på risikospredning, likviditet etc. er ivaretatt. Hvis ikke skal fond benyttes.

Kommunen kan sette bort forvaltningen til en profesjonell forvalter (aktiv forvaltning). Ved valg av forvalteringselskap må kommunens krav med hensyn til eierskap og etiske retningslinjer oppfylles.

3 FINANSFORVALTNINGSREGLEMENT MED FULLMAKTER TIL RÅDMANNEN

3.1 Rammer for plassering av kommunens likviditet:

Driftslikviditet med tidshorisont 0 – 0,5 år.

Overskuddslikviditet med tidshorisont over 0,5 år

Kommunen skal til enhver tid ha tilstrekkelig ubundne midler slik at den er i stand til punktlig oppfylning av kommunens betalingsforpliktelser. Det skilles mellom driftslikviditet og kortsiktig overskuddslikviditet. Driftslikviditeten skal i hovedsak være plassert i bank i henhold til bankavtale. For den kortsiktige overskuddslikviditeten gjelder at den kan plasseres etter reglene satt opp under.

Fullmakter

Rådmannen gis fullmakt til å plassere kommunens kortsiktige kapital etter følgende retningslinjer:

3.1.1 Plasseringsinstrumenter og beløpsgrenser

Innskudd i bank

Inderøy kommune kan plassere inntil 100% av total likviditet som innskudd i bank.

Andeler i rentebærende verdipapirfond

Kommunen kan plassere likvide midler i pengemarkedsfond og i obligasjonsfond.

Andeler i rentebærende papirer

Inderøy kommune kan plassere midler i sertifikater og obligasjoner med kort durasjon utstedt av staten (eller statsgaranterte), anerkjente spare- og forretningsbanker, i pengemarkedsfond og obligasjonsfond. **Kommunen kan ikke plassere i aksjer eller aksjefond.**

3.1.2 Rammer for plasseringer og løpetid.

Plassering av kommunens driftslikviditet og overskuddslikviditet kan skje innenfor disse rammene:

	Bankinnskudd, særvilkår i bank	Pengemarkedsfond, sertifikater	Obligasjoner og Obl. fond	Aksjer/ Aksjefond
Driftslikviditet. Tidshorisont 0-0,5 år	Inntil 100 % innenfor bankavtale. Inntil 40% på tidsinnskudd med binding 1-3 mnd.	Inntil 40 % i korte pengemarkedsfond med durasjon inntil 3 mnd. Inntil 40% i sertifikater med løpetid 1-3 mnd	Ingen ramme.	Ingen ramme.
Overskuddslikviditet. Tidshorisont over 0,5 år	Inntil 100 % innenfor bankavtale. Inntil 60 % på tidsinnskudd med 1-6 mnd binding. Inntil 40 % på tidsinnskudd med 6- 12 mnd	Inntil 60 % i korte pengemarkedsfond med durasjon inntil 3 mnd. Inntil 40 % i pengemarkedsfond med durasjon inntil 12 mnd. Inntil 40% i sertifikater med løpetid 3-12 mnd	Inntil 20 % i obligasjonsfond med durasjon inntil 3 år.	Ingen ramme.

Ved valg av plasseringer skal kommunen ta hensyn til kjente betalingsforpliktelser.

3.1.3 Likviditet og kredittvurdering

Det skal legges vekt på plasseringens likviditet når det gjelder enkeltplasseringer.

Kreditt- og renteposisjoner kan vurderes, men bør som den klare hovedregel settes til et minimum. Det betyr at utgangspunktet er at det ikke skal være begrensninger på uttaksretten i fondet, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.

Før plasseringer foretas i verdipapirfond skal rådmannen forvise seg om at fondet tilfredsstill kommunens krav til maksimal løpetid og kredittrisiko. Videre må rådmannen forvise seg om at fondet tilfredsstill kommunens krav med hensyn til eierskap og etiske standard.

3.1.4 Rapportering

Rådmannen fremlegger i tilknytning til den tertialvise regnskapsrapportering en oversikt over kommunens pengeplasseringer.

I forbindelse med den årlige regnskapsavslutning fremlegges samlet oversikt over avkastningen av kommunens kapital plassert utenfor ordinære innskudd gjennom bankavtalen.

3.2 Rammer for låneopptak

Rådmannen skal orientere de politiske organer om rentebetingelser i låneporteføljen, hvordan porteføljen er satt sammen mht lån med fast- og flytende rente og annet som er av vesentlig interesse.

Kommuneloven § 50 gir kun adgang til å ta opp lån i følgende situasjoner:

- Til kapitalformål (ref. langsiktig gjeld)
- Til konvertering av eldre gjeld (ref. langsiktig gjeld)
- Til likviditetsformål (ref. kortsiktig gjeld)
- I forbindelse med regnskapsmessig underskudd

Fullmakter

Rådmannen får fullmakt til å forvalte kommunens innlån etter retningslinjer gitt i dette reglementet.

Langsiktig gjeld

Kommunelovens § 50 regulerer gjennom egen forskrift avdragstid og andre lånevilkår.

Styringen av låneporteføljen skal primært gjennomføres med hensyn på å oppnå den ønskede utviklingen for kommunens netto finansutgifter.

Rådmannen gis fullmakt til på kommunens vegne å inngå avtaler om opptak av lån i bank eller kredittinstitusjon samt utstedelse av obligasjonslån, sertifikatlån eller andre lån, og til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår, samt til å undertegne lånekontrakter innenfor den samlede lånerammen kommunestyret har vedtatt.

Kortsiktig gjeld

Kommunelovens § 50 m/forskrift regulerer låneopptak til likviditetsformål og til dekning av regnskapsmessig underskudd.

Rådmannen gis fullmakt til, innenfor vedtatt låneramme, å ta opp kortsiktige lån for senere innfrielse, eventuelt konvertering til senere langsiktige lån.

Refinansiering

Rådmannen gis fullmakt til å inngå avtaler om refinansiering av eksisterende lån, og til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår, samt til å undertegne lånekontrakter innenfor den vedtatte låneramme.

Refinansiering av eksisterende lån kan medføre forskyvning i den samlede reelle amortiseringsplan etter gjeldende regler.

3.2.1 Tidspunkt for opptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatte investeringsbudsjett og forventninger om fremtidig renteutvikling.

3.2.2 Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal innhentes konkurrerende tilbud.

3.2.3 Størrelse på enkeltlån

Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen begrenses. Enkeltlån skal ikke utgjøre mer enn 40% av den samlede låneporteføljen.

3.2.4 Valg av rentebindingsperiode

Rettesnor for styring av låneporteføljen skal være å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå. Ut fra ovennevnte vurderinger kan hele låneporteføljen løpe til kort rente. Andel fast rente skal ikke overstige 80%. Rentebinding og rentesikring kan skje ved å benytte instrumenter nevnt i pkt. 3.2.6.

3.2.5 Avdragsprofil

Lån kan tas opp som serielån eller som lån uten avdrag. I sistnevnte tilfelle nedbetales enkeltlån årlig med ønsket beløp (avdrag), dog innenfor kravet om minimumsavdrag i finansforskriften.

3.2.6 Valg av låneinstrumenter

Lån kan gjøres i offentlige og private finansinstitusjoner. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Likeledes kan det gjøres bruk av sikringsinstrumenter og leasing.

For styring av renterisiko for låneporteføljen gis det anledning til inngå fremtidige renteavtaler (FRA), rentebytteavtaler (SWAP) og renteopsjoner.

3.2.7 Rapportering

I forbindelse med den årlige regnskapsavslutningen fremlegges samlet oversikt over kommunens innlånsportefølje.

4. FORKLARING AV ENKELTE ORD OG UTTRYKK

Obligasjon

Rentebærende verdipapir (gjeldsinstrument) registrert i Verdipapirsentralen (VPS). Bevis på at investor har lånt ut penger til en bedrift, staten, kommune, fylkeskommune eller andre. Obligasjonens løpetid skal være lenger enn 12 måneder når den legges ut for salg. Når det generelle rentenivået går opp, synker kursverdien på obligasjonen og motsatt når renten går ned.

Obligasjonsfond.

En formuessamling der flere innskytere har gått sammen for å la sine penger forvaltes i fellesskap. Verdipapirfondet er underlagt lovmessige begrensninger, bl.a. med hensyn til spredning på antall papirer. Fondet forvaltes av et fondsforvaltningsselskap under tilsyn av Kredittilsynet. Innskyterne plasserer pengene i obligasjonsfondet som fungerer som investor. Forvaltningsselskapet beregner honorar fra innskyterne for å administrere fondet.

Sertifikater.

Rentebærende verdipapir (gjeldsinstrument) med kortere løpetid enn 12 måneder på utleggelsestidpunktet. Fungerer i praksis omtrent som en obligasjon.

Pengemarkedsfond.

En formuessamling av sertifikater og bankinnskudd som forvaltes av et fondsforvaltningsselskap. Fungerer på tilsvarende måte som et obligasjonsfond, men hvor investeringene har kortere durasjon. Pengemarkedsfond gir ofte innskyterne bedre avkastning enn bankinnskudd. Bruk av pengemarkedsfond sikrer god spredning av kredittrisiko.

Aksjer.

En aksje er et egenkapitalinstrument. En investering i en aksje gir intet krav på rente eller utbytte. Aksjer gir - over tid - normalt en bedre avkastning enn en investering i rentebærende instrumenter. Risikoen for verdisvingninger i eiertiden er imidlertid betydelig høyere. Dersom et selskap går konkurs kan f. eks. inntil hele verdien av en aksje være tapt. En investering i aksjer og aksjefond forutsetter at en investor har en lengre investeringshorisont enn ved plasseringer i rentepapirer og at kortsiktige verdiendringer kan håndteres.

Aksjefond.

En formuessamling av egenkapitalinstrumenter som forvaltes av et fondsforvaltningsselskap. Fungerer på mange måter som pengemarkeds- og obligasjonsfond. Bruk av aksjefond sikrer god spredning av risiko i forhold til investeringer i enkeltaksjer.

Finansinstrumenter.

Obligasjoner, sertifikater, swapper, FRA, opsjoner mv.

Portefølje.

En samling av ulike verdipapirer og/eller lån.

Løpetid.

Tiden frem til et verdipapir eller et gjeldsforhold forfaller til endelig betaling, m.a.o. tiden frem til lånet/verdipapiret skal tilbakebetales av den som har lånt pengene.

Durasjon.

Beskriver varigheten på en forpliktelse der tiden frem til renteregulering er det sentrale. Kan noe forenklet beskrives som gjennomsnittlig rentebindingstid. Durasjon for en portefølje defineres som et volumveid gjennomsnitt av durasjonen til alle avtalene i porteføljen.

Markedsrente.

Uttrykker den renten som låntakere og långivere i gjennomsnitt blir enige om i sine avtaler. Markedsrenten varierer fra dag til dag, og det noteres ulike markedsrenter for ulike bindingstider (fra 1 dag til 10 år i Norge). Til daglig fastsettes markedsrentene som et gjennomsnitt av de renter bankene benytter når de låner seg imellom. Låntakere/långivere gjør med utgangspunkt i den renten som bankene fastsetter tillegg eller fradrag for kredittmessige forskjeller mellom låntakere. Det eksisterer også en «markedsrente» for statslån med ulike løpetider, f.eks. 3 måneder, 1 år, 3 år, 5 år osv. Statens lånerenter kan sees på som "gulvet" for markedsrentene bankene imellom og i samfunnet for øvrig. I en særstilling er sentralbankrenten, dvs. den renten som bankene kan plassere til i Norges Bank. Bankenes korte markedsrenter ("pengemarkedsrenten") ligger ofte 0,20% – 0,30% over sentralbankens rente, men i urolige tider høyere. Markedsrentene på de ulike løpetidene danner det vi kaller "yieldkurven" eller "rentekurven". Denne vil variere fra dag til dag.

Rentefølsomhet.

Et verdipapirs rentefølsomhet viser den mulige endringen i verdipapirets verdi ved en gitt endring i markedsrenten (f. eks. 1%-poeng). Man regner også ut rentefølsomheten for en hel portefølje, dvs. porteføljens gjennomsnittlige rentefølsomhet. Verdipapirer med lang durasjon har stor rentefølsomhet og er utsatt for store kursbevegelser ved endringer i markedsrenten. I tider med fallende rentenivå øker obligasjonenes kursverdi, og da mest for de med lang durasjon (og motsatt ved økende rentenivå). Rentefølsomhet er et vanlig måltall for å kvantifisere renterisiko. Den samme tankegangen benyttes også når man skal uttrykke renterisiko for lånegjeld.

25 NOV. 2008

Inderøy Kommune
Rådmann
7670 Inderøy

Deres ref.:
J.Hollekim

Vår ref.:
hkolberg

Saksnr.:
08/1498

Arkiv:
O.2.3.1

Dato:
21.11.08

FINANSREGLEMENT

Vi har blitt anmodet om å vurdere utkast til nytt finansreglement for finansforvaltningen og de rutiner som fremgår der. Bakgrunnen for henvendelsen er bestemmelsene i kommunelovens § 52 om kommunens finansforvaltning. I medhold av kommunelovens bestemmelser er det fastsatt forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Vår oppgave er avgitt i bestemmelsene i §5 i forskriftene. Alle investeringsvalg og vurderinger som blir foretatt er kommunestyrets ansvar.

Våre vurderinger og kommentarer er følgende til versjon i følge e-post datert 12.11.08

Reglement for finansforvaltning hjemmel i kommuneloven

Vil anbefale at man tar inn i reglementet for finansforvaltning, at dette er hjemmelet i kommunelovens § 52, jfr forskrift av 5. mars 2001 vedrørende kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Rutiner for rapportering

Kommunen har etter det vi kan se av reglementet engasjert en uavhengig rådgiver for å bistå av forvaltningen av lån og eventuelt plasseringer. Det fremgår ikke av det nye reglementet at det foreligger rutiner for rapportering fra de eksterne forvalterne til kommunen. Det er også viktig å presisere i reglementet hvilke rammer eller retningslinjer de norske eksterne forvalterne skal forhold seg til.

Formålet med rapportering er å informere om finansforvaltningens faktiske resultater, samt finansforvaltningens eksponering i forhold til de rammer og retningslinjer som er fastsatt.

Rammer for låneopptak

En bør være tydeligere i reglementet på hvordan man behandler inngåtte finansieringsavtaler - leasing.

Uavhengig kompetanse for vurdering av rutiner

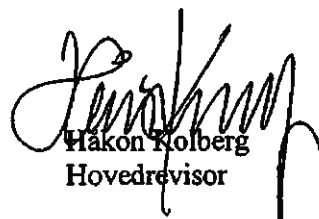
Det er ikke tatt inn i reglementet at det er KomRev Trøndelag IKS som skal nyttes etter forskriftens § 5 til uavhengig vurdering av rutinene som er etablert i henhold til forskriftens § 4

Ellers vil jeg nevne at Kommunal og Regionaldepartementet har sendt ut til høring – ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Denne høringsfristen er satt til **1. desember 2008**.

I den nye forskriften vil det komme betydelig skjerpede krav til rapportering til kommunestyret, og en tydeliggjøring av ansvarsfordelingen mellom kommunestyret og administrasjonen. Det er videre tatt inn et særskilt krav om at reglementet må vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode.

Med vennlig hilsen

Grethe Haugan Aasen
Grethe Haugan Aasen
Oppdragsansvarlig revisor

Hakon Kolberg
Hovedrevisor

Inderøy kommune

Arkivsak. Nr.:
2008/1201-1
Saksbehandler:
Solbjørg Kirknes

Saksframlegg

Utvalg	Type avgjørelse	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg Natur	Uttalelse	67/08	17.11.2008
Hovedutvalg Folk	Uttalelse	61/08	18.11.2008
Formannskapet	Innstilling	94/08	19.11.2008
Inderøy kommunestyre	51/08	17.12.2008	

Møteplan 2009

Formannskapets innstilling:

Møteplan for 2009 vedtas.

Formannskapet den 19.11.2008 sak 94/08:

Avstemning:

Rådmannens forslag enstemmig.

Hovedutvalg Folk den 18.11.2008 sak 61/08:

Avstemning:

Rådmannens forslag enstemmig.

Hovedutvalg Natur den 17.11.2009 sak 67/08:

Avstemning:

Rådmannens forslag enstemmig.

RÅDMANNENS FORSLAG:

Møteplan for 2009 vedtas.

Vedlegg

1 Utkast møteplan 2009

Bakgrunn

Det er for året satt opp 10 utvalgsmøter, 11 møter for formannskapet og 5 kommunestyremøter. I tillegg er det satt av to datoer for temamøter i kommunestyret.

Møter i administrasjonsutvalget tilpasses saksmengde og behov og er derfor ikke satt opp på møteplanen.

Møter for Eldres Råd og Rådet for funksjonshemmede er satt opp på møteplanen på samme dag da det oftest er de samme saker som skal til behandling i de to rådene.

Ungdomsrådet og Arbeidsmiljøutvalget er satt opp på møteplanen, men vil bli tilpasset etter behov og saksmengde.

Utvalgsmøtene avholdes i 3.etg. på Inderøyheimen. Kommunestyremøtene vil bli avholdt i Inderøy kulturhus, ev. Kjerkstu og ute i kretsene.

I oppsettet er det tatt hensyn til vinterferie og skoleavslutning m.v.

Konklusjon

Møteplanen for 2009 anbefales vedtatt med evt. Endringer som kommunestyret måtte foreta.

PS 52/08 Referatsaker

INDERØY KOMMUNE
Kontrollutvalget

KomSek Trøndelag IKS
-sekretariat for kontrollutvalgene

27 NOV. 2008

Inderøy kommune

Deres ref.:

Vår ref.:
08/751

Arkiv:
108

Dato:
26.11.2008

Saksbehandler:
Svein-Arne Myrvold

OVERSENDELSBREV

Med dette oversendes saksprotokoll m/ vedlegg fra kontrollutvalgets møte den 26. november 2008, Sak 027/08 – *Kontrollutvalgets årsplan / møteplan for 2009.*

Kontrollutvalgets årsplan / møteplan for 2009 bes fremlagt for kommunestyret til orientering.

Mvh.

Svein-Arne Myrvold
Kontrollsekretær
Dir.telefon 74 14 11 77
svein.myrvold@komsek.no

Vedlegg:
Kontrollutvalgets årsplan / møteplan for 2009.

INDERØY KOMMUNE
Kontrollutvalget

SAKSPROTOKOLL

Møtedato: 26. november 2008
Sak: 027/08

SAK 027/08
KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN / MØTEPLAN FOR 2009

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag til *Kontrollutvalgets møteplan / årsplan for 2009* for sin virksomhet i 2009 i Inderøy kommune.
2. Kontrollutvalgets årsplan for 2009 sendes kommunestyret til orientering.

Vedlegg

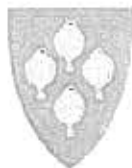
1. Forslag til *Kontrollutvalgets årsplan for 2009*.
2. Forslag til *Kontrollutvalgets møteplan for 2009*.

Andre saksdokumenter – ikke vedlagt.

1. Gjeldende plan for forvaltningsrevisjon.
2. Gjeldende plan for selskapskontroll.

Enstemmig vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag til *Kontrollutvalgets møteplan / årsplan for 2009* for sin virksomhet i 2009 i Inderøy kommune.
2. Kontrollutvalgets årsplan for 2009 sendes kommunestyret til orientering.

2009. 11. 26

Inderøy kommune
Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets årsplan for 2009

Vedtatt av kontrollutvalget i møte den 26. november 2008

Sak 027/07

KomSek Trøndelag IKS
-sekretariat for kontrollutvalgene

Fylkets Hus, 7735 Steinkjer
Telefon 74 11 14 76
E-post: post@komsek.no
Web: www.komsek.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 KONTROLLUTVALGET	3
1.1 KONTROLLUTVALGETS ANSVAR	3
1.2 KONTROLLUTVALGETS REGLEMENT	4
2 KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE	4
2.1 KOMMUNENS FORVALTNINGSOMRÅDER	4
2.2 SELSKAPER MED KOMMUNALT EIERSKAP	4
3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	4
3.1 REGNSKAPSREVISJON	4
3.2 FORVALTNINGSREVISJON	4
3.3 SELSKAPSKONTROLL	5
4 KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSFORM	5
4.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET	5
4.2 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	5
4.3 BEFARING/TILSYNSBESØK	6
4.4 SAMARBEID	6
Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om sin virksomhet	6
5 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2009	6

INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, og kan forlange enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse. De kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kunne omgjøre vedtaket selv. Kommunestyret skal påse at de kommunale regnskaper revideres på betryggende måte.

Kommunestyret velger et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Jfr. kommunelovens § 76 og § 77.

Kommunestyret i Inderøy har i sak 048/07 i møte den 15.10.2007 valgt et kontrollutvalg på 3 faste medlemmer og 3 varamedlemmer for perioden 2007 – 2011.

Faste medlemmer

Leder   Svein Jørum
Nestleder   Anstein Lyngstad
Medlem   Kari Kjølmoen

Varamedlemmer

Øystein Lorentsen
Astri Wessel
Bente Melhus

Kontrollutvalgets leder er fast medlem i kommunestyret.

1 KONTROLLUTVALGET

1.1 KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Jfr. *Forskrift om kontrollutvalg § 4*.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (selskapskontroll).

Kontrollutvalgets tre hovedoppgaver:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at disse oppgavene blir gjennomført.

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

1.2 KONTROLLUTVALGETS REGLEMENT

Kontrollutvalgets arbeidsområde er regulert av:

- Kommunelovens §§ 76 til 81
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

2 KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE

2.1 KOMMUNENS FORVALTNINGSOMRÅDER

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen.

2.2 SELSKAPER MED KOMMUNALT EIERSKAP

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper herunder interkommunale selskaper og i aksjeselskaper.

Kontrollutvalget har full innsynsrett i selskaper som er heleid av kommunen eller eid sammen med andre kommuner / fylkeskommuner eller interkommunale selskaper.

I selskaper der det også er private eierinteresser har kontrollutvalget ikke den samme innsynsretten så fremt dette ikke er vedtaksfestet.

3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av kap. 3 - 6 i forskriften (§§ 4 til 18). Hovedtrekkene i forskriften er opplistet i **Vedlegg 1** til årsplanen.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan.

3.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.

Kontrollutvalget skal avggi uttalelse om årsregnskap og årsmelding til kommunestyret før det tas opp til behandling. Årsregnskap og årsmelding skal foreligge før formannskapet fortar innstilling i disse sakene.

Kontrollutvalget skal følge opp revisors merknader til regnskapet.

3.2 FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal i henhold til forskriften § 10 minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Gjeldende plan er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Plan for forvaltningsrevisjon 2008 – 2011 er utarbeidet av KomRev Trøndelag IKS. Planen ble vedtatt av kontrollutvalget i møte den 23.4.2008, sak 012/08, og av kommunestyret i møte den 24.6.2008, sak 026/08.

Kontrollutvalgets prioriteringer av forvaltningsrevisjonsprosjekter 2008 – 2011 er:

Nr	Prosjekt
1	Hjem og arbeid
2	Tilpasset opplæring – spesialundervisning
3	Innkjøp – rutiner og praksis

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

3.3 SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal i henhold til forskriftens minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for selskapskontroll.

Plan for selskapskontroll 2008 - 2011 er utarbeidet av KomSek Trøndelag IKS. Planen ble vedtatt av kontrollutvalget i møte den 6.6.2008, Sak 018/08, og av kommunestyret den 24.6.2008, sak 027/08.

Kontrollutvalget prioritering av selskap for kontroll i perioden 2008 – 2011 er:

Nr	Selskap
1	Inn-Trøndelag Skatteoppkreverkontor
2	Inntrøndelag Brannvesen IKS
3	Flyndra As

Kontrollutvalget har i sitt vedtak foreslått at kontrollutvalget delegeres myndighet til å foreta endringer i planperioden.

4 KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSFORM

4.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalgets møter i Inderøy kommune holdes for lukkede dører.

Dersom utvalget likevel velger å holde møtet for åpne dører, skal dørene lukkes under behandling av opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt.

Kommunens ordfører og kommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

4.2 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. kl. § 77, nr. 7.

Dersom det er ønskelig av hensyn til behov for saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle administrasjonssjefen i forbindelse med behandling av saker i møtene.

Administrativ ledelse bør normalt være til stedet ved kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år skal behandles.

4.3 BEFARING/TILSYNSBESØK

For å kunne føre tilsyn med den totale virksomheten er det viktig at kontrollutvalget har ressurser og anledning til å besøke ulike avdelinger av kommunenes virksomhet.

4.4 SAMARBEID

Det er viktig at det er et godt samarbeid mellom revisjonen, sekretariatet og kontrollutvalget for å kunne utøve en god kontroll med den kommunale virksomhet.

4.5 TILSYN MED REVISJONEN

Kontrollutvalget er pålagt å føre tilsyn med revisjonens arbeid. Denne funksjonen utøves gjennom sekretariatet som har faste møter med revisjonen gjennom året, der revisjonen orienterer om sitt arbeid. Sekretariatet har fullt innsyn i revisjonens arbeidspapirer. Referat fra møtene legges frem for kontrollutvalget.

4.6 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med forvaltningen på vegne av kommunestyret, og vil sette pris på innspill og forslag til saker / prosjekter kommunestyret ønsker fulgt opp.

4.7 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet.

Kontrollutvalget avgjør selv i hvilken grad de vil følge opp henvendelser fra publikum.

4.8 RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller rapporteres fortløpende.

5 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2009

Se Vedlegg 2 med kontrollutvalgets møteplan. Denne gir en oversikt over behandlingen av de faste sakene.

Kontrollutvalget forbeholder seg retten til på eget initiativ å foreta endringer i planen og evt. gå inn på andre saker eller prosjekter som ikke er nevnt.

Endring av møteplan kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller andre årsaker.

Vedlegg 1 til Årsplan 2009

Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av kap. 3 - 6 i forskriften (§§ 4 til 18), og kan i hovedsak opplistes slik:

Alminnelige regler, ansvar og oppgaver:

- Føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.
- Påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.
- Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.
- Avgi uttalelse til kommunestyret om årsregnskapet.
- Påse at forhold i årsregnskapet som revisor måtte ha påpekt blir fulgt opp.
- Rapportere om eventuelle tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.
- Rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader er blitt fulgt opp.

Forvaltningsrevisjon:

- Påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i kap. 5.
- Minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.
- Få gjennomført en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger som grunnlag for ovenfor nevnte plan.
- Rapportere til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført med utgangspunkt i planen, og om resultatene av disse.
- Påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.
- Rapportere til kommunestyret om hvordan eventuelle merknader til rapporter er blitt fulgt opp.
- Rapportere til kommunestyret om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Selskapskontroll:

- Påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- Minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll.
- Avgjøre hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.
- Påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll.
- Kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).
- Fastsette hvordan utført selskapskontroll skal rapporteres til utvalget, herunder hvilket innhold rapporten skal ha.
- Rapportere til kommunestyret om hvilke kontroller som er gjennomført, samt om resultatene av disse.

Annet:

- Innstille overfor kommunestyret ved valg av revisjonsordning/valg av revisor. (Ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor.)
- Innstille overfor kommunestyret dersom dette vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen.
- Der det er egen revisjon i kommunen, avgir kontrollutvalget innstilling til kommunestyret i saker om ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjed av ansvarlig revisor.
- Der det er egen revisjon i kommunen, foretar kontrollutvalget ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisjonens øvrige personale når slik myndighet ikke er delegert til revisor.
- Utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Møtedato	1. halvår		2. halvår	
	27.2.	28.4.	4.6.	24.9.
Saker til behandling				
Referatsaker	x	x	x	x
Kontrollutvalgets årsrapport 2008	x			
Uttalelse til kommunens årsregnskap 2008		x		
Årsrapport skatteoppkreverfunksjonen 2008		x		
Revisjonsstrategi for 2009				x
Status revisjonsarbeidet, orientering fra revisjonen	x	x	x	x
Kontrollutvalgets årsplan/møteplan for 2010				x
Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet 2010				x
Status for selskapskontroll		x		x
Oppfølging av tidligere saker		x	x	x
Gjennomgang forvaltningsrevisjonsprosjekter			x	x
Gjennomgang møteprotokoller	x			x
Orientering fra administrasjonen	x	x	x	x